СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза".

Рôкъ XI. — Олифантъ, Па., Четверъ 18-го Червня 1903. — Число 25.

НОВИНКИ.

— **Велика** повѣнь. Шѣсть мѣстъ числячихъ понадъ 60.000 мешканцѣвъ находятъ ся въ великимъ небеспеченьствѣ зъ причины великои повени. Ихъ имена суть: E. St. Louis, Venice, Madison, Brooklyn, Newport и Granite City. Около 60 людей потонуло — шкоды дуже великѝ.

Не менчу шкоду наробивъ хмароломъ въ полудневой Каролайнѣ затопляючи цѣлѝ мѣста зъ домами, фабриками и т. и.

— **Выйшла** за Нѣґра, 18 лѣтна дуже пристойна Американка въ Pottsville, Pa. О еѣ руку старалосъ 12 молодыхъ бѣлыхъ хлопцѣвъ, але она кождому зъ нихъ, вôдповѣла, а выйшла за Нѣґра, котрого лице чорне якъ уголь.

— **Нещасный** выпадокъ. Дня 10 Мая ударивъ камѣнь въ ногу Мих. Крета зъ Superior, Pa. понизше колѣна такъ сильно, що переломивъ ему ногу въ двохъ мѣсцяхъ. Нещасный не належавъ нѣ до братства нѣ до „Союза". Числить 42 роки, самотный. Походить зъ села Жеґестôвъ въ Галичинѣ.

Ос. Даниловичъ.

— **Майже** дня нема такого, щобы тутъ у Филаделфіи, Па не було огня. 24-го Мая згорѣла велика фабрика и кôлька домôвъ на улицѣ Попляръ; дня 25 Мая, згорѣла знову друга велика фабрика на Christyn str. а и пôзнѣйше що дня майже бували огнѣ, тôлько що троха менчѝ.

М. Довбенко.

— **Баль** бр. св. Николая въ Troy, N. Y., що вôдбувъ ся дня 30-го Мая, выпавъ надзвычайно добре, якъ нѣколи передъ тимъ. На балю було понадъ 500 людей своихъ и чужихъ а всѣ бавились въ найбôльшôй згодѣ, прилично и чемно вôдъ 2 год. пополудни ажь до 12-ои въ ночи. Рôвножь и дохôдъ принѣсъ сей баль немалый, бо чистого доходу до касы прійшло понадъ 150 долярôвъ.

— **Хорваты** въ Chicago, Ill. устроили 31-го Мая великій народный мітинґъ, на котрôмъ запротестували противъ утискови Хорватôвъ черезъ Мадярôвъ въ старôмъ краю. На запомогу родинамъ, що потерпѣли пôдчасъ послѣдныхъ розрухôвъ, збирають они жертвы. На мітинґу було такожь много другихъ Славянôвъ.

— **Въ** Ґімлі, Ман. Канада, дня 26-го Цвѣтня ставъ ся такій выпадокъ. Хлопець Стефана Семенчука, Михайло, (мавъ сѣмъ лѣтъ), пошовъ до сусѣды и бавивъ ся зъ дѣтьми. Коли повертавъ до дому то заблудивъ у лѣсѣ и пошовъ Богъ знае куды. Тато и мама шукають за нимъ, але на дармо. Пропавъ хлопчина по нынѣшный день.

Стефанъ Фѣликъ.

— **Помимо** величезнои посухи, повѣней и другихъ елементарныхъ нещасть сподѣють ся въ Спол. Державахъ добрыхъ живъ сего року.

— **National** Tube Work Co. въ McKeesport, Pa. зачала будувати велику нову пайповню и двѣ фандры. Жадае около 2000 хлопôвъ до роботы. Вже робить около 20 хлопôвъ а бôльше еще нема, тожь компанія выслала аґентôвъ за хлопами. Хто бы хотѣвъ зъ нашихъ Русинôвъ ѣхати тутъ то може, бо роботы тутъ повно де ся лишь оберне а найменча платня $1.50 на десять годинъ.

Михаилъ Ґрацовъ.

— **Страшна** воздушна труба перелетѣла минувшого тыжня понадъ державою Джьорджія и надѣлала безлѣчь шкоды. Найбôльше потерпѣли мѣста Gaineville, New Holland и White Sulphur, де лягло въ румовищахъ до 600 домôвъ и будинкôвъ, 105 осôбъ погибло а поверхъ 500 було покалѣченыхъ.

— **Парастасъ** за душу бл. п. о. Вол. Нижанковского, бувшого душпастыра въ Troy, N. Y. — вôдслуживъ о. Добротворъ по Сл. Б. парохіяльнôй дня 31-го Мая въ Тройскôй церкви.

— **Въ** наслѣдокъ передновку въ Галичинѣ ширять ся всякѝ пошести а особливо пятнистый тифъ въ застрашаючій спосôбъ. Зразу ширила ся тая страшна зараза головно въ бѣднѣйшôй всхôднôй Галичинѣ, але теперь вже перенеслась и на захôдну еѣ часть. Мѣжь 13 а 19-имъ днемъ Мая було зараженыхъ 26 повѣтôвъ а занедужало 147 осôбъ. Пятнистый тифъ выбухъ такожь на Буковинѣ въ Кôцманьскôмъ повѣтѣ въ селѣ Южинци де захорѣло 29, и въ Берегометѣ надъ Прутомъ, 8 людей.

— **Грôзный** огонь лютувавъ минувшого мѣсяця въ Рожнѣтовѣ, повѣта долиньского, въ Галичинѣ и знищивъ около 100 домôвъ.

Руска читальня „Просьвіти" въ Куритибѣ, Бразилія.

Поверхъ 500 людей лишило ся безъ власного даху.

— Въ Бѣчу, повѣта горлицкого, згорѣло 12-го мая около 70 домовъ. Жертвою пожежѣ упавъ мѣжь иншимъ ратушь изъ старинною вежою, судъ, податковый урядъ, аптика, касино и божниця. Оденъ чоловѣкъ удусивъ ся дымомъ въ пивници. Огонь бувъ имовѣрно пôдложеный.

— Въ Устю епископскôмъ, надъ Днѣстромъ, выбухъ дня 13-го м. м. великій огонь, що знищивъ бôльшу половину мѣсточка. Богато погорѣльцѣвъ лишило ся лишь въ тôмъ, що мали на собѣ, а все проче пôшло зъ дымомъ.

— Въ Сгрию згорѣла оногды въ ночи стайня Василя Дашка, причôмъ въ огни погибли два наймиты, що спали на подѣ, и 12 штукъ худобы.

— **Польскій** катихитъ въ Бучачи (Галичина), якійсь ксьондзъ Спѣсловскі намавляе польскихъ ученикôвъ, щобы били своихъ товаришѣвъ Русинôвъ и Жидôвъ. Гарный учитель Божого закона!

— **Въ** Берестечку въ Росіи пôдчасъ ярмарку мало що не прійшло до подобнои рѣзнѣ жидôвъ якъ та, що була въ Кишеневѣ, однакъ поліція и вôйско завчасу зробили порядокъ. Многѝ Жиды наляканѝ поутѣкали за границю до Галичины.

— **Дня** 31 го Мая вôдправивъ о. Н. Пôдгорецкій въ Jersey City, N. J. панахиду за упокой бл. п. О. Нижанковского а въ день пôзнѣйше заупокôйну службу Божу.

— **Знаный** нашъ дописователь Йосифъ Бубнякъ родомъ зъ Роздѣля зôставъ звѣнчаный зъ Улькою Свѣдеръ тоже род. зъ Роздѣля, дня 7. юнія б. р. въ церквѣ джерситской. Того самого дня зôставъ звѣнчаный Семанъ Свѣдеръ родомъ зъ Роздѣля, зъ Анною Романъ, зъ Вапѐнного. Многая лѣта молодятамъ!

— **Пише** намъ п. Й. Дзьобко зъ Elm Valley. Man. въ Канадѣ. „Ярь закôнчили мы зъ кôнцемъ Мая. Позасѣвали вôдъ 30 до 80 акрôвъ збôжемъ. Часы дуже краснѝ, дощѣ перепадають часто. Новои землѣ выорали мы сего року вôдъ 5 до 10 акрôвъ. Комарѣвъ е такожь подостаткомъ, що свѣдчить про краснѝ урожай, бо якъ комарѣвъ мало то и косити нема що".

— **Особовый** поѣздъ зелѣзницѣ „Питсбурґъ & Синсинаті выскочивъ изъ шинъ за стацією Вашинґтонъ Кортовсъ, О., причôмъ 2 особы втратили житє, а 12 було покалѣченыхъ. Причиною нещастя була зломана шина.

— **Чи** правда се? Оденъ чоловѣкъ зъ Шенандору, Па. доволѣ достовѣрный говоривъ намъ, що при кôнци Мая сего року „Обчество" мало въ шенандорскôмъ банку лишь 1200 долярôвъ. Єсли се правда, и єсли „Обчество" выплатить всѣ три посмертнѝ по умершихъ членахъ а и менно: 300 долярôвъ по Оленѣ Федорчакъ, 300 долярôвъ по Юліяннѣ Кичуръ и 600 долярôвъ по Петрѣ Следзѣнь — разомъ 1200 долярôвъ, то не тяжко выраховати скôлько грошей остане въ касѣ »Обчества« ...

— **Иванъ Пôзнакъ,** родомъ зъ Михновця, пов. Турка, членъ Р. Н. Союза и пильный членъ Джерзіситского хору зôставъ звѣнчаный дня 7. юнія зъ п. Юліею Зубикъ, родомъ зъ Старявы въ Джерзі Сиді, Н. Дж. Пôдчасъ шлюбу спѣвавъ прекрасно мѣсцевый хоръ пôдъ управою п. Юрія Пôдсадочного. — Молоду пару звѣнчавъ о. Н. Пôдгорецкій. — Гостѣ забавлялися на весѣлю въ домѣ молодого спокôйно и чемно до позна въ ночи.

— **Василь Копча,** дякоучитель зъ Йонкерсъ, Н. Й. выѣхавши до старого краю для покрѣпленя здоровля, попавъ въ руки жандармôвъ въ Римановѣ и зôставъ заасентированый до вôйска. Вôнъ не мавъ Американьскихъ паперôвъ.

— **Зачуваемо,** що мѣжь секретаромъ „Обчества" а редакторомъ вôдъ „казеты" зайшло непорозумѣне. Орґанізаторъ „Обчества" ходить по плейзахъ и майже на силу списуе людей до „Обчества" а вступне и мѣсячне за тыхъ членôвъ бере за свою роботу и ховае до свои кишенѣ. Многѝ зъ членôвъ записаныхъ орґанізаторомъ въ сей спосôбъ довѣдавши ся близше про „Обчество" не хочуть бôльше платити нѣчого, черезъ що до касы „Обчества" вôдъ нихъ ничь не приходить. Тымчасомъ якъ кажуть, редахторъ жадае за тыхъ всѣхъ членôвъ заплаты зъ касы „Обчества", а знову секретаръ не хоче на тое згодитись.

— **„Одинъ** крокъ въ передъ". Панъ Й. Б., що бувъ на представленю, „Капраль Тимко" въ Ню-Йорку пише намъ, що редахторови, котрый гравъ жида вôдпадавъ всегда нôсъ такъ, що мусѣвъ его въ рукахъ тримати. Обширне справоздане зъ сего представленя въ „казетѣ" чомусь забуло про сю такъ „важну рѣчь" споминути.

— **Пріѣхавъ** до Америки священикъ пряшôвскои епархіи о. П. Ставровскій.

Богатый жебракъ.

Въ Букарештѣ, въ Румуніи умеръ старый жебракъ Ф. Шилеръ. При нѣмъ найдено понадъ двѣста тысячь долярôвъ. Бѣдака умеръ зъ голоду. На що собѣ такій чоловѣкъ заслуживъ? На милосердіе чи погорду? На те саме, що и всѣ тѝ, що живуть вколо насъ, хорують, терплять, умирають зъ голоду помимо сего що помôчь мають пôдъ руками и помимо сего, що еслибы хотѣли могли бы дознати полекшѣ. Не дорога але, абсолютна помôчь есть въ Тринера Американьскимъ Еліксірѣ Ґôркого Вина; се найлѣпшій лѣкъ що вôдновляе чинность жолудка и кишокъ и дае имъ силу принимати и приготовлювати кормъ до цѣлковитого его стравленя и з'асимільованя. Вôдъ сего залежить наше житє, наше здоровлє, наше щастє. На що заслугуе чоловѣкъ, котрый терпить на нестравнôсть, затверджене, ослаблене и бракъ сну, помимо того, що може купити собѣ лѣкарство, яке вылѣчилобъ его цѣлковито? Тринера Американьскій Еліксіръ Ґôркого Вина робить чоловѣка способнымъ до ѣдженя зъ апетитомъ и до працѣ; вытворюе нову кровь и мязы, дѣлае выглядъ лиця новымъ и чистымъ.

— На продажь у всѣхъ аптикахъ, або у фабриканта. Jos. Triner. 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Pilsen Sta.

„Салдатики!“

Малюнокъ изъ селяньскихъ розруховъ на Украинѣ.

Написавъ В. Деде.

(Конець).

— А въ Кавуновцѣ убили-жь трьохъ??

— Ст! Вы зъ тою Кавуновкою! Убили, бо... не знали!

— Якъ то не знали? Адже-жь бачили кого стрѣляли?

— Бачили! Та тôльки й того, що бачили! нѣхто имъ не розказавъ, нѣчого не довѣвъ, чого и якъ забрали хлѣбъ... То и мусѣли стрѣляти. Хиба салдатъ — той знае? Хиба вôнъ бачить, що не по правдѣ стрѣляє? Розказати треба... Треба сказати, на кого вони руку пôдôймають... На своихъ же? На батьковъ... Бога-жь побôйтесь, якъ же вони стрѣлятимуть? Нѣ за що не стрѣлятимуть!

— Дядьку Явтуше! — раптомъ вмѣшуеть ся до балачки Микола. — А якъ тее... якъ стрѣлятимуть, то що, тѣкати, чи бити ся зъ ними?

— Хм... Якъ стрѣлятимуть... Не можуть вони стрѣляти! Це-жь, якъ Божій день... Хиба-жь мы злодѣи, чи розбишаки якй?

— Я буду бити ся! Все одно! — постановляе Микола суворо. Балачка перериваеть ся и всѣ ще пильнѣще починають дивити ся на смужку лѣса.

— Идуть! — раптомъ зразу вырываеть ся шопотомъ у богатьохъ и наче хвиля розкочуеть ся по товпѣ и нѣбы пронизуе всѣхъ холоднымъ щемлѣнемъ десь далеко у серцѣ. Розмовы зтихають и всѣ напружено дивлять ся на що-сь сѣре и довге, що повзе зза лѣсу по чорному з'ораному полю. Блѣдй лиця поблѣдли ще бôльше, засвѣтили ся мукою; груди важко, глибоко зôтхають; мовь на всѣхъ навалила ся якась непосильна вага.

А сѣре повзло та повзло, мовь велика гадюка, то скручуючи ся по дорозѣ, то розтягаючи ся у довгу, рôвну низку.

— Зъ ружжями! — тихо промовивъ хтось. Всѣ заворушили ся; десь захлипала яка-сь жѣнка, запищала дитина, але ихъ зразу спинили и всѣ знову наче покамянѣли, очей не зводячи зъ гадюки, надъ якою справдѣ можна вже було розгледѣти рôвну гостру щотину зъ рушниць.

— А — о — о! зачулась ще здалека яка-сь команда офіціра, що ѣхавъ поручь зъ гадюкою на конѣ, то випережаючи еи, то знову зупиняючи ся и озираючи всѣхъ.

Селяне знову заворушили ся, зачувши рѣзкій той крикъ, и ще бôльше зблѣдли. Позаду хто-сь моливъ ся, хто-сь знову тихо захлипавъ, ихъ уже не спиняли. Всѣ не спускали очей зъ сѣрои гадюки, що вже перевертала ся помалу у рôвный, живый сѣрый тинъ людей. Сей тинъ, ишовъ рôвно, прямо, гулко ступаючи сотнею нôгъ по калюжамъ и здавало ся, нѣчого не бачивъ и не чувъ передъ собою крôмъ свого офіціра.

Ось ближче... Ось можна уже розглядѣти скôльки ихъ, можна вже бачити, що то не вороный, а буланый кôнь пôдъ офіциромъ, навѣть видно, якъ повертае сей офіциръ голову до тину и щось говорить до його. Ще ближче... Зовсѣмъ близько. Видно червонй, заляпанй болотомъ лиця, видно жовте, без'усе, прищовате обличя бѣлявенького офіцирика въ сивôй шинелѣ, чути дружне шльопане нôгъ по болотѣ.

— Пол-рста-а стой! — вмить хрипло вириваеть ся зъ горла офіцірика.

Тинъ якъ прикипае; тôльки щотина, майнувши ще разъ надъ головами, ховаеть ся мѣжь сѣрими, шинелями. Офіцірикъ кинувъ око на мовчазну громаду селянъ и скочивши зъ коня, тикнувъ повôдъ якомусь салдатику, що заразъ же пôдбѣгъ до його.

— Оправѣть са! — буркнувъ офіциръ до салдатъ.

Тй зразу заворушили ся, засякали носами, закашляли, загсмонѣли, не спускаючи пильного погляду зъ нерôвнои, рôжнокольоровои похилянои товпы селянъ.

— Ну, повертаючи ся до сихъ промовивъ звысока офіцирикъ. — Вы чево тутъ сабралѣсь? — Селяны мовчать. — Ну? — пôднѣмаючи голоса гукнувъ офіциръ. — Я каво спрашиваю? чево здѣсь сабралѣсь? Аґрабѣлѣ, а теперь прасѣть вышлѣ?

— Мы нѣкого не грабили — глухо, але спокôйно вôдôзвавъ ся хтось изъ валки.

— Что?... Кто тамъ ґаваритъ, выйдѣ вперьодъ!

Йзъ валки поважно выступивъ Явтухъ и ставъ попереду ступнѣвъ на пять не доходячи до салдатôвъ.

— Что ґаварѣшь?

— Я кажу, що мы нѣкого не грабували... Мы не злодѣѣ, не грабителѣ.

— Вотъ ка-акъ! — злôстно — насмѣшкувато протягнувъ офіциръ. — Такъ чево же вы вышлѣ сюда? —

— Мы вийшли, щобъ спытати васъ, чого вы идете у наше село...

— Что-о?... Ахъ, ты-жь морда хахлацкая!... Пасматрѣте на нево! Да ты знаешь, морда ты етакая, что я тебя за етотъ твой вапросъ до смертѣ засеку!... Маррш въ деревню и чтобъ я нѣ одной вашей рожѣ не вѣделъ пока не позову!

— Мы собѣ пôдемъ — спокôйно знову почавъ Явтухъ — отъ вы скажѣть, чого вы йдете до насъ... Мы...

— Малчать! — вмить скажено заверещавъ офіцирикъ. — Маррш въ деревню!... Пол-рота! Смѣрно! Салдаты вытягнули ся. Селяне заворушили ся. — Въ деревню, мерзавцы! Я вамъ покажу, чево мы прѣшлѣ...

— Мы не пôдемо въ деревню! — глухо промовивъ Явтухъ, не ворушучи ся. — Нема вамъ чого намъ показувати... Нема за що намъ показувати... Салдатики! — вмить пôднявъ вôнъ голосъ и ступивъ трохи впередъ. — Невже-жь вы пôднѣмете на насъ руку? Невже-жь......

— Малчать!! — несамовито-люто перебивъ його офіцирикъ, почервонѣвши, якъ жарь. — Полрота! Смірно! Рразойдісь... тебе ґаварю!...

— Салдатики!.. Не слухайте його!... ще голоснѣще задзвенѣвъ Явтухôвъ голосъ. — Послухайте мене! Послухайте насъ! Вы-жь не знаете, за що вы насъ стрѣлять хочете.. За правду!. За святу правду! Мы-жь не грабили...

Рразойдісь, ґаварю! — переляканo и злôстно закричавъ офіциръ, бачучи, якъ салдаты почали ворушити ся и передивляти ся мѣжь собою, пильно слухаючи Явтуха.

— Рота! Слушай!... Разойдѣсь, ґаварю иначе я васъ перестрѣляю, какъ собакъ!

— Не слухайте, любй, не слухайте! — хапаючись и протягуючи впередъ руки, мовь бажаючи спинити ихъ, закричавъ и Явтухъ, а всѣ селяне мовь и собѣ вкладаючи всю душу въ його слова напружено, жадно слухали и навѣть потроху посовували ся за нимъ. — — Мы не грабили!. Мы-жь зъ голоду вмирали. Мы-жь самй заробили той хлѣбъ, що забрали. Послухайте.. Хиба-жь вы забули? У васъ же е батьки, матерѣ.. Мы-жь вашй батьки, вы-жь такй, якъ мы..

Салдаты почали ще бôльше ворушити ся и стурбовано передивляти ся мѣжь собою и щось навѣть шепочучи. Офіцирикъ зъ червоного зразу зробивъ ся бѣлый якъ крейда и для чогось ставъ вытягати дрѣжачими руками шаблю, яка якъ на те не выймала ся чого-сь. — Не слухайте-жь, не слухайте його! — тымъ часомъ ажь розкочувавъ ся повный муки, надѣѣ и страху Явтухôвъ голосъ — киньте ружжя! Мы-жь не бажаемо вамъ зла. Вы-жь не можете зробити такій страшный грѣхъ!..

— Рразойдісь! — выхопивши нарештѣ шаблю и выставивши еи напередъ закричавъ офіциръ. — Паследнѣй разъ ґаварю: рразойдісь... Стрелять буду!

— Не стрѣляйте, не стрѣляйте, не слухайте його!

— Рота! Слушай!

— Не слухайте, не слухайте!. Салдаты зачувши команду зразу зтихли и насторчили ся.

— Салдатики!.. — выкрикнувъ Явтухъ зъ такимъ болемъ, зъ такимъ одчаємъ, що въ валцѣ мовь прокинули ся всѣ, а салдати ажь здрôгнули ся разомъ и похмуро глянули на офіцира. Середъ селянъ зразу пôднявъ ся плачъ, крики, стогнаня. Офіциръ ще бôльше зблѣдъ, и навѣть на хвилину зупинивъ ся, боячись командувати, але заразъ же схопивъ ся и дикимъ якимсь голосомъ закричавъ:

— Слуша-ай! Прямо по мѣшенямъ... Пальба-а ротою!!

— Салдаты якъ машины разомъ пôдкинули рушницѣ и выставили ихъ проти селянъ. Въ товпѣ ажь ухнуло и дехто навѣть кинувъ ся назадъ, але бôльшôсть твердо стояла и ненавистно, злôстно дивила ся прямо передъ себе, навѣть не ворушучись..

— Стôйте, стôйте! — ажь хитнувъ ся Явтухъ. — Выслухайте тôльки! Выслухайте!. Тодѣ вы и самй не стрѣлятимете! Выслухайте, рôднй.. Пустѣть ружжя!.. Тôльки-жь выслухай... Тодѣ хочь и стрѣляйте... Вы-жь нѣчого не знаете... Вôнъ не хоче, щобъ я вамъ сказавъ, вôнъ боить ся... Бачите, вôнъ боить ся...

Мѣжь салдатиками наче пройшло що-сь, рушницѣ почали несмѣло хилитати ся, хтось важко зъ нихъ зôтхнувъ, а зъ заднѣхъ рядôвъ навѣть почуло ся: — Треба выслухати! Хай говорять!

Офіцира мовь опарило. Вôнъ весь ажь дрѣжучи повернувъ ся до роти и хриплымъ переляканымъ голосомъ закричавъ:

— Малчать!! Застрелю! Смірно!...

Але салдатики вже почали ворушити ся, хоча переднй ряды и закамянѣли.

— Бачите, бачите, якъ вôнъ боить ся, щобъ вы не слухали! Слухайте братя, слухайте!...

— Полррота! Слуш-ай! — заверещавъ несамовито офіциръ. И не памятаючи себе, скомандувавъ:

— Плѣ!!

Але зъ заднього ряду заразъ же хтось разомъ зъ нимъ крикнувъ:

— Не стрѣляй, братця!

Червонй обличя салдатôвъ пожовтѣли, рушницѣ задрôжали у рукахъ, але нѣхто не выстрѣливъ, тôльки зъ заду почуло ся:

— Хай уперeдъ мужикъ скаже!

Офіцирикъ мовь збожеволѣвъ. Вôнъ зъ скаженымъ хрипомъ, бризкаючи пѣною, що выступила у куткахъ його устъ, кинувъ ся до якогось салдатика, що-сь захрипѣвъ до його, зашарпавъ за рушницю, потôмъ круто повернувъ ся, озирнувъ ся якъ застуканый звѣрь, и, пôдскочивши до Явтуха, зô всього розмаху рубнувъ його шаблею. Знову у товпѣ ухнуло и розкотило ся страшнымъ словомъ: „Явтуха зарубавъ!!“ Але не вспѣвъ офіциръ озирнутись, якъ зъ валки зъ пôдôйнятою ломакою, зъ блискучими очима выскочивъ Микола, и що-сь не то що говорячи, а беззвязно ревучи, зъ свистомъ опустивъ еи на голову офіцирови. Зачувъ ся трѣскъ, мовь щось розбило ся и офіциръ, захитавшись упавъ на мокру дорогу.

Коли селяне и салдаты збѣгли ся до Явтуха и офіцира, обидва вже були мертвй.

* * *

Явтухъ правду сказавъ: салдаты не стрѣляли. Мирно и сумно побалакавши зъ селянами, вони тихо рушили назадъ, несучи за собою тѣло убитого начальника. А въ другій бôкъ вертали ся селяне зъ другимъ мертвымъ начальникомъ — Явтухомъ.

---

(70)

Листъ изъ старого краю.

Въ оборонѣ руськои землѣ!

Въ моихъ листахъ я вже неразъ згадувавъ про польськй вѣча, якй устроюе польскій панокъ Козловській по всѣй схôдной Галичинѣ, про вѣча, якихъ цѣль — спольщити Русь, вбити руськимъ хлопамъ римо-католицького обряду, що вони Поляки и повиннй тримати зъ польськими дѣдичами, вбити навѣть руськимъ хлопамъ греко-католицького обряду, що схôдна Галичина — се Польща. Такихъ вѣчь устроивъ Козловській чи-мало, а одно зъ нихъ, жовкôвске, зазначилось уже кровю.

Зъ историі звѣстно, що коли Галичина прійшла пôдъ пановане польськихъ королѣвъ, то тй роздавали руськй землѣ своимъ вѣрнымъ слугамъ — шляхтичамъ, що вôдтакъ потомъ и кровю руськихъ хлопôвъ приходили до великихъ богатствъ и славы. Такимъ то чиномъ и чисто-руске мѣсто Жовква, що находить ся на руськôй земли, вяже ся зъ историею двохъ польськихъ (а властиво спольщенихъ!) шляхотськихъ родôвъ: Жулкевськихъ и Собескихъ. Отсей историчный фактъ задумала выкористати теперѣшна польська шляхта для своихъ русиноѣдныхъ цѣлей и постановила обходити сего року 300-лѣтнй роковины заложеня Жовквы.

Отсе святе вôдбуло ся якъ-разъ передъ тыжнемъ. Очевидно, що характеръ його бувъ выключно шовіністично-польсько-шляхотскій. Вôдправы по костелахъ, походъ до памятникôвъ гетмана Жулкевского и короля Собеского, повнй ненависти до всего, що руське, проповѣди польского каноніка зъ Бучача Ґромніцкого и архиепископа Більчевского, а на конець вѣче, на котрôмъ польськй „ученй“ мали доказати, що схôдна Галичина – се польська земля, на котрôмъ мавъ пописувати ся и політичный аґітаторъ польсько-шляхотського комітета для выборчихъ розбоѣвъ, Козловскій. Народу зъѣхало ся очевидно гукъ. Жовкôвській повѣтъ переважно въ рукахъ москвофілôвъ, а тй стараютъ ся удержати народъ якъ найдовше въ безпросвѣтной темнотѣ, а до того вони теперь идуть рука въ руку зъ польською шляхтою. Отже несвѣдомый народъ, зачувши, що на вѣчу будуть роздавати даромъ ковбасу й пиво, прибувъ туди кôлькатисячною товпою.

Але не лише прійшли несвѣдомй, жаднй наѣдку та напитку, але и свѣдомй прибули, абы запротестувати противъ нападу польськои шляхты на руську землю. Въ тôй самôй цѣли прибули такожь зô Львова польськй и руськй соціялісты.

Коли мало зачинати ся вѣче и шляхта хотѣла вôддати його проводъ Козловскому, руській соціялістъ Вѣтикъ запротестувавъ противъ того, домагаючи ся, абы вѣче було дѣйстно народне, а не шляхотське. Польськй панки поскаженѣли зô злости, що вѣче добре не вдасть ся и кинулись на Вѣтика та всю опозицію. Передъ въ нападѣ вели польськй ксьондзы, польськй „Соколы“ и мѣсцева пожарна сторожа. Полила ся кровь... комісарь хотѣвъ розвязати вѣче, але на просьбу польськихъ панôвъ пôшовъ собѣ геть. Середъ бійки опозиція опустила салю, а за нею вийшли майже всѣ селяне, такъ що вѣче вôдбуло ся лише въ присутности кôлькадесять сурдутовцѣвъ-Полякôвъ...

И такъ польська аґітація на Руси довела до того, що вже поляла ся кровь. А що буде далѣ?

Въ оборонѣ руськои землѣ пôднесли сими днями голосъ и руськй соймовй та парляментарнй послы.

Якъ-разъ теперь, 31. мая и 1. червня с. р. вôдбуваесь у Львовѣ польській зъѣздъ, котрый мѣжь иньшимъ буде радити, якъ мають Поляки боронити ся противъ русченя польского народа въ схôдной Галичинѣ, т. е. якъ мають Поляки польщити руській народъ въ схôдной Галичинѣ.

Отже въ вôдповѣдь на тй противруськй змаганя польского зъѣзду выдали рус

кй послы водозву, въ котрой представляють правдивый станъ рѣчей, описують тй неводрадний водносины середъ якихъ стогне рускій народъ въ сходной Галичинѣ подъ польско шляхоткою кормигою и кончать такою заявою:

„Коли-жь польскій комітетъ хотѣвъ може тими словами сказати, що уважае сходну Галичину за польскій край, а оборону противъ дальшого еи польщеня за небезпеченство для Польщѣ, тай длятого взывае весь польскій народъ и всѣ польскй партіи до здавленя тои обороны, то заявляемо именемъ всѣхъ Русиновъ краю, що сходна Галичина була руська, есть руська и мусить рускою остати.“

Отсю заяву подписали: Романчукъ, Яворскій, д-ръ Косъ, д-ръ Король, д-ръ Гладишовскій, Барвѣнскій, д-ръ Олесницкій, д-ръ Могильницкій, о. Богачевскій и Йосифъ Гурикъ.

1. червня 1903. р. М. Л.

Дописи.

Зъ Шамокинъ, Па. 10 юнія 1903.

Допись зъ Minersville, Pa. въ Нюйорской „казетѣ“ ч. 21 подписана якимсь Теребисомъ натеребила богато дурниць про насъ и нашого священика.

Дѣйсно треба бути чоловѣкомъ безъ чести, щобъ можь щось подобного написати и въ свѣтъ пускати для збаламученя людей. Брехливый дописувателю! — Запытай ся себе чи ты христіянинъ чи яке чудо? — Мы тобѣ скажемъ, що якъ бы ты бувъ христіяниномъ тобысь нѣколи щось подобного не писавъ и людей не дуривъ. А ты хочешь людей и насъ погуськами, щобы мы згоды не мали мѣжь собою? — Але небоже того не втнешь, бо мы рускй дѣти хочь порозкидуваны по цѣлой Америцѣ не дамось якимъ будь дурнямъ за носъ водити, або позволяти робити мѣжь собою сварню и незгоду. Вара вамъ водъ насъ, вы вовки въ овечой шкорѣ!

Пишешь и вытягаешь щось тамъ зъ Евангелія якъ: „Аминь, аминь глаголю вамъ: не входяй двермы во дворъ овчій, но прелазяй инудѣ, той тать есть и разбойникъ. А входяй двермы пастырь есть овцамъ“ — До кого ты се написавъ? Называешь насъ „бунтовщики, разбойники, шпіоны, обманьщики“ и пр. Кажешь, що не ходимъ правимъ путемъ, але крыемъ ся и хочемъ вкрастись въ стадо невинныхъ овець крутыми стежками“. Пишешь „имѣемъ духовного отца приходить до насъ зъ Ст. Клаиръ“. Та хто вамъ его водбирае? Тримайте собѣ его, намъ его не потрѣбно, але намъ нашого священика не вызывай, що вонъ „духовникъ злого духа — буритель“ або що вонъ лишае свою парафію въ недѣлю и ѣде бурити до Minersville, Pa.—Пишешь, що нашъ священикъ „хотѣлъ кончити св. Литургію тай свой хоръ привелъ“ — и „чтобы его за духовника узяти, но ему не удалось, бо мусѣлъ завчасу утѣкати зъ своимъ хоромъ“. — На конець радишь нашому свящ. „чтобы больше не показовалъ своихъ „шопів“ ибо будетъ жаловати“. — А мы тобѣ дописувателю брехливый кажемо и радимо такъ:

1) На будуче, если ся тобѣ притрафить писати, пиши правду а не брехню и лишь до порядныхъ газетъ а не до такихъ, що лишень займають ся брехнею и брехню друкують, а опосля помѣжь темный народъ розсылають и кажуть вѣрити, що то есть правда.

2) Щобысь „шопів“ и смѣху зъ руского народу больше не робивъ, бо нашъ народъ рускій брехнѣ ненавидить.

Дивуе насъ чому ты мѣжь насъ не зайшовъ якъ мы були въ Майнерсвилъ и не придививъ ся тымъ — „безбожникамъ“. Може бути що тогды бувбысь ся переконавъ, що Шамокиньскй радикалы такй самй люде и христіяне якъ и другй а свои христіяньскй и людскй обовязки лѣпше сповняють якъ ты та цѣла шайка зъ котрою противъ насъ радикаловъ хочешь воювати.

Мы Шамокинцѣ кликали и всегда будемо кликати до нашихъ братовъ Майнерсвильчанъ и до другихъ Русиновъ: не дайтесь дурити нѣкому; йдѣть впередъ а разомъ вкупцѣ побѣдимо тыхъ вороговъ, що хотять брехнею насъ знищити. Подаймо собѣ руки и любѣмъ ся якъ братя а спокой межи нами буде. Тогды нашй вороги згинуть якъ роса на сонци и не буде кому насъ баламутити.

Братя Майнерсвилцѣ! — Мы знаемо, що вы чеснй люде и яко такй неповиннй вы позволити, щобы хто вашихъ гостѣвъ обкидувавъ болотомъ та ще въ Ню-Йорской „казетѣ“. Мы днесь стаемо въ оборонѣ своеи чести и вашои а такъ само и вы повиннй зробити, повинністе написати правду, нехай люде знають, що тота славна шайка зъ царославного „Обчества“ и „казеты“ то суть туманителѣ руского народа. Они пишуть, що зъ нами тогды якъ мы були у васъ, бувъ и нашъ священикъ о. Ив. Констанкевичь, и що хотѣвъ Службу Божу водправляти. Та чижь се правда? вы знаете добре що мы лишь самй були у васъ безъ нашого священика. Видите яка то неправда, яка то ложь?! А передъ ложею мусимо ся боронити, бо иначе другй будуть мыслити що та хрунача шайка водъ Ню-Йорской „казеты“ мае рацію.

Наконець радимо тобѣ брехливому дописувателеви, щобысь инакше подписувавъ ся, ось примѣромъ Меґай, або поповичь або якъ инакше, але не Теребисъ, бо ты натеребивъ только брехнѣ, що ажь встыдъ. А ты народе рускій чому не возьмешь ся вже разъ за руки и не выметешь зъ мѣжь себе сеи згнилизны, сего смѣтя, тыхъ хрунѣвъ довгорыйкихъ, та наганячѣвъ, що насъ наганяють подъ царославне ярмо! Тажь доперва тогды може у насъ запанувати рай и щасте, коли того всего позбудемо ся.

У насъ въ Шамокинъ е згода и любовъ — а се тому бо мы всѣ згодно всяке смѣте зъ помѣжъ себе скоренько вымѣтуемъ и недаемъ ся водити якимъ будь дурнямъ за носъ и дурныхъ газетъ якъ Ню-Йорска „казета“ и на порогъ не пускаемъ хоть намъ еѣ накидають за дармо. Бо и чи есть тамъ що поучаючого? Все лишь сварня и брехня а зъ брехнѣ и сварнѣ чоловѣкъ нѣчого ся не научить. Ось о насъ Шамокиньцяхъ пописали таку брехню, що ажь гидко. Не хотячи мовчки сего поминути, мы що були на прогульцѣ въ Minersville, Pa. и тй що були присутнй въ церквѣ тои самои недѣлѣ, котрои члены хору выбрались на прогульку

Заявляемо

1) Неправдою есть, будьто бы о. Костанкевичь бувъ зъ нами на прогульцѣ въ Minersville; за те правдою есть, що тои самои недѣлѣ, т. е. недѣлѣ дня 24. мая 1903 о. Констанкевичь бувъ въ дома и водправлявъ богослужене якъ звычайно.

2) Неправдою есть будьто бы о. Констанкевичь хотѣвъ бурити людей въ Minersville и проганяти тамошного попа, а правдою есть, що о. Констанкевичь есть заповажный до такихъ рѣчей, нѣколи навить черезъ думку ему не перейшло бурити и выганяти когo зъ парафіи, а тимъ больше такого сараку якъ той, що есть въ St. Clair.

Пане дописуватель, будьте певнй, що можете собѣ свого попа тримати, вамъ его нѣхто не видирае, а мы радикалы въ разѣ колибъ вонъ хотѣвъ въ насъ бути за попа дали бы ему таку пенсію: чиру и фасолѣ до схочу, сколькр з'ѣсть и три пары керпцѣвъ на рокъ. То все бачікъ, Тереби-бѣсъ.

Члены хору, котрй були въ Minersville, Pa.

Иванъ Глова,	Алексій Шаршонь,
Теодоръ Талпашь,	Мих. Бачиньскій,
Димитрій Вислоцкій,	Гаврило Малинякъ,
Семанъ Глова,	Мих. Даньчакъ
Сидоръ Вышовскій,	Иванъ Порнякъ,
Иванъ Сметана.	Юліянъ Користяньскій.
Антоній Лучковець,	Мих. Ампицкій,
Михайло Нараджай,	Яковъ Льорчакъ,
Миколай Федорчакъ,	Петро Кузмичь,
Никита Куланда,	Иванъ Мазелякъ,
Кондратъ Котаньчикъ,	Мих. Стельма.

Декотрй зъ парафіянъ, котрй були присутнй на богослуженю въ недѣлю 24 мая.

Петро Мурдза,	Стефанъ Мурдза,
Никита Тихацьскій.	Никита Полинякъ,
Юрій Полинякъ,	Марко Сметана.
Стефанъ Дудра,	Мелетій Адамякъ,
Иванъ Олѣяръ,	Стефанъ Амбицкій,
Максимъ Ференцъ,	Пахомій Шляхтичь,
Григорій Вышовскій.	

Зъ Brokenhead, Man. Canada.

Задовго грають зъ нами старокраевй бискупы. За довго обѣцювали намъ грушки на вербѣ. Забули мабуть, що и той прибитый, застрашеный рускій галицкій хлопъ — може водживти на свободной, вольной земли. Але Богъ на все ся дивить. Прійшовъ тутъ епископъ Серафимъ, и посвятивъ намъ не пасожитовъ, але священиковъ, якихъ мы хотѣли: Священики працюють цѣлый тыждень на фармѣ а въ недѣлю идуть до дому Божого и заносять молитвы до Бога. И такъ жиемо по законѣ и словамъ Спасителя, котрый, каже, що Богъ хоче водъ насъ дѣлъ добрыхъ. А що патріярхъ Йоахімъ III пише, що Серафимъ знае слюсарску роботу то се не шкодить. Вонъ знае не лишь клямки, але и колодки, и замки робити — а св. Йосифъ такожь бувъ тесля и Ісусъ Христосъ помагавъ ему неразъ въ роботѣ — а Апостолы були рыбаками. Робота не ганьбить нѣкого. — Недавно сему заложили мы тутъ читальню. Будемо сходити ся въ вольномъ часѣ на читане книжокъ и газетъ а кромѣ сего будемо выжичати людямъ книжки на короткій часъ до дому.

Ив. Козяръ, фармеръ.

Зъ Priceburg, Pa.

30-го Мая водбувъ ся у насъ великій баль брат. св. Василія Великого въ галѣ п. Д. Гомика. Забавляли ся всѣ дуже красно и прилично такъ що ажь серце радувалось дивити ся на таку забаву. Баль принѣсъ дуже красный доходъ, бо высше 150 дол. чистыхъ грошей. На балю приступило 25 новыхъ членовъ. Отсимъ складаемъ сердечну подяку всѣмъ тутешнымъ и околичнымъ Русинамъ, що прійшли на нашъ баль а такожь нашому предсѣдателеви, п. А. Гальчакови черезъ котрого трудъ и працю сей баль такъ гарно удавъ ся. Давъ бы Богъ, щобы по всѣхъ мѣсцевостяхъ була така любовь и згода помѣжь Русинами, яка е у насъ въ Прайсбургъ.

М. Турокъ.

Зъ Йонкересъ, Н. Й.

Якійсь мосвофульскій слѣпець чи очевидець пописавъ велике „ай-вай“ въ нюйорской дитинячой „казетѣ“ а то длятого, що о. Тимкевичь бувъ на мітинґу въ Teutonia гали. Слѣпый бере се за зле о. Тимкевичови, цѣкава лишь рѣчь, чого сей очевидець и зъ одным своимъ спольникомъ бувъ на той самъ часъ у той самой Teutonia гали? если сама присутность на томъ мітинґу мала бы означати, що хтось тримае зъ жидами, то такъ само можна бы сказати, що слѣпый очевидець и его „камаратъ“ оба зъ жидами тримають, бо и они були на мітинґу. Пане „очевидець“ не забувайте, що туть вольный край, що мітинґъ въ Teutonia гали не бувъ жидовскій, скритый, але бувъ мітинґъ публичный, на котрый могъ кождый чоловѣкъ прійти. Кромѣ о. Тимкевича була на томъ мітинґу такожь цѣла Йонкерска інтеліґенція: бувъ судія, бувъ мейоръ, були лѣкарѣ, адвокаты, священики. Фецки, Варихи, Сабаты, Ґунѣ и Джансаны не ослѣпли, не бойтесь — они знають якого священика мають и знають куды ихъ „радикалы“ провадять. Але они знають и тое, що тй слѣпй очевидцѣ, котрй себе высгавляють за такихъ великихъ патріотовъ самй зъ жидами тримають, зъ жидами бизнесъ роблять, ба навить такъ близько знають ся зъ жидами, що тй приходять до нихъ ажь зъ далекихъ плейзовъ, якъ примѣромъ зъ Mayfield, Pa. а то за грошми, котрй тй славнй москвофулы довжнй жидамъ за то, що у нихъ наѣли и напили. Наконець я бы радивъ москвофульскимъ очевидцямъ, щобы пильнували свого носа а не пхали его до чужого проса.

Иванъ Сабатъ.

Зъ Ethelbert, Man. Canada.

Мы нисше подписанй заявляемъ, що се есть подлою брехнею, що пише „незабутый“ нашъ бувшій сусѣдъ у москвофульской „казетѣ“ и чернить чесныхъ людей, невинныхъ.

Вправдѣ на свою мазанину доставъ вонъ зводси стосовну и згодну зъ правдою для себе водповѣдь, але мабуть ся водповѣдь такъ его взлостила, що вонъ ще горше зачавъ ся кидати зо своею скаженою заѣлостію въ нюйорской „казетѣ“, только не хочесь подписати, щобъ мы якъ сусѣды не зобачили его ушей. Взываемо его, щобъ подписавъ свое .... имя на другій разъ на ту брехню, котру ще деколи уплете, бо инакше покаже, що вонъ не лишь брехунъ, але и боягузъ.

Андрей Панабапка,
Ясько Цжовскій,
Михайло Билиньскій,
Иванъ Цалковичъ,
Маріянъ Кольчицкій,
Антоній Кольчицкій,
Гаврило Симчичъ.

Надослане.

Зъ Providence, R. I.

ВОДПОВѢДЬ.

В. Гладикови на его листъ зъ дня 6-го Юнія 1903.

Листъ сей звучить такъ:

„Пріятелю!

„А то що зъ Тобою? Видно що не все золото що блищится. Ты вѣдай забылъ, щось говорилъ що тамъ мусишь зъорґанизовати братство до Об-ва Русскихъ Братствъ, а тутъ читаю въ „Свободѣ“ що ты где инде тягнешъ.....

Но якъ Тобѣ поводится? Чому де-що не напишешъ до „Правды“. Чи може Ты тоже ей противникъ?... Будь що будь то напиши де-що. — Ага Ты мнѣ виненъ за книжки. а чому не присылаешъ?

Поздоровляю Тя сердечно —
Твой жичливый другъ
[illegible]ръ Гладикъ“

Правду маешь Викторъ, що не все золото, що блищить ся. Я дуже добре памятаю на обѣцянку тобѣ при водходѣ моимъ до Провидексъ, Р. Ай., але даруй я не годенъ такъ людей дурити и вести ихъ въ болото якъ ты, бо виджу, що ты кождого мѣсяця змѣняешь ся а лишь котрый богачь добре намастить то того выхваляешь. Я обѣцявъ, що буду пробувавъ з'организовати братство и такой емъ такъ зробивъ, але не на твою руку только тамъ де есть кусъ больше правды якъ въ тобѣ, не до „Общества“, але до Р. Н. Союза, котрого я есьмъ членомъ высше 5 лѣтъ и до котрого я при помочи Божой з'орґанізовавъ два водділы а то въ Passaic, N. J. и въ Providence, R. I. и тимъ ся славлю. А тое золото, котре не блищить ся а про котре говоришь то певно е ты, бо якъ есь зачавъ выдавати „казету“, котру назвавъ есь „Правда“, (где есть тота правда?) то при выборахъ тримавъ есь за богачами и на кождомъ кроцѣ тримаешь лемъ зъ богачами и за Обушкевичомъ, бо тобѣ сипле оброку — а на нашихъ рускихъ священиковъ то анѣ одно число не выйде зъ New York-у, щобысь ихъ не назвавъ анархистами и другими именами, а самъ хочешь всѣхъ Русиновъ запродати царямъ та шандарамъ-батюшкамъ, якъ Товтови и Обушкевичови. Та хто есть той анархістъ якъ не вы шандаре, котрй ажь и згнилыхъ труповъ продаете а народови заказуете читати поучаючй газеты якъ »Свободу« и другй, котрй народъ поучають, щобы ся не давъ заслѣпяти и обкрадати якъ до того часу въ старомъ краю. А вы що шандаре научаете той народъ? Не кажете ему читати „Свободы“ лемъ библійки и катехизмъ, то значить не кажете того робити народови, що вы робите, лемъ то що вы кажете. Але народъ рускій уже прозрѣвъ и не дуже васъ послухае. Менѣ поводить ся добре. Заробляю грошѣ по 10 до 12 дол. тыждево тай стараю ся о розвой Р. Н. Союза. Правдѣ я не есьмъ противникомъ, але не той що зъ New York-у выходить; такой газетѣ якъ твоя „Правда“ есьмъ противникомъ, бо въ нѣй нема правды. За книжки посилаю; бо самыхъ книжокъ не могу водослати назадъ, бо на жаль моя жена спалила тую брошуру, що еѣ Борухъ выдавъ и зъ Обушкевичомъ. Але тамъ всьо лишь саме циганьство та заздрость а правды анѣ только нема що за ногтьомъ бруду.

А теперь осудѣть почтеній читателѣ, хто суть анархісты? Тажь они хотять побити нашихъ щирорускихъ священиковъ зъ Галичины а хотять намъ бородатыхъ шандаровъ впровадити, щобы мы ихъ своимъ тяжко запрацьованымъ центомъ тутъ годували. Худобный Обушкевичь въ Вонсакетъ, Р. Ай. только $50.00 взявъ за то, що пару людей высповѣдавъ. Бѣдачиско! На бѣдного все нещасте... Нехай розсудять почтеній читателѣ самй хто намъ ворогомъ. Они удають нѣбы то пріятелѣвъ до того часу поки не зъимають насъ а потомъ то они не питають.

M 73

Иванъ Преґонъ,
орґанізаторъ и секретарь „Союза“
45 Bancroft St. Providence, R. I.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ $2.00
„ „ „ пôвъ року 1.00

Оплачувати газету треба всегда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру достанете вôдъ почтара або агента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей достати.

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, також свôй старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаемо.

Хто хоче, щобы те, що напише, було друковане въ „Свободѣ“ въ Четверъ, мусить прислати рукопись до Олифанту найдальше въ Суботу вечеръ.

Поодинокѣ числа „Свободы“ можна купити у:
A. Wasserman,
29. Clinton Str., New York, N. Y.

Всѣ дорослѣ члены Союза записанѣ на цѣле посмертне достають почавши вôдъ Юлія 1902 року »Свободу« безплатно. Въ разѣ якои помылки пов. члены „Союза“ зволять написати намъ вôдъ якъ давна належать до „Р. Н. Союза“ и до котрого вôддѣлу.

Редакція.

Оголошене.

Рôчне засѣдане урядниковъ Р. Н. С. вôдбуде ся дня 23. Юнія с. р. въ Скрентонъ, Па. въ гали пôдъ рускою церквою св. Іоана Крестителя зъ слѣдуючою програмою:

1. О год. 8. рано Богослужене въ рускôй церквѣ св. Іоана Крестителя.
2. О г. 10 отворене засѣданя гол. предсѣдателемъ.
3. Вôдчитане протоколôвъ.
4. Справоздане секретаря.
5. Справоздане касіера.
6. Справоздане контрольнои комісіи.
7. Пересмотрене и передане важныхъ документôвъ и квитôвъ.
8. Внесеня Выдѣлу и ихъ ухвалы.
9. Ухвалы выплаченя деякихъ запомогъ.
10. Користнѣйша инвестиція фондôвъ „Союза“.
11. Назначене заступника секретаря.
12. Закôнчене засѣданя.

Задля того, що наше товариство дôзнало въ тôмъ роцѣ тяжкихъ нападôвъ и неслушныхъ закидôвъ зô стороны нѣкчемныхъ ворогôвъ, упрашаю Радныхъ и контрольну комісію конечно прибути на той день и переконати ся о правдивôмъ станѣ рѣчей, щобъ опôсля публичнымъ оголошенемъ про станъ маетковый и розвôй „Союза“ доказати, що „Союзъ“ стоить сильно а нѣякѣ брехнѣ не пошкодять ему.

Нарады мусять бути скôнченѣ въ однôмъ дни. Всѣхъ урядниковъ прошу точно въ часъ явити ся.

Питсбургъ, Па. 10. Юнія 1903.

М. Стефановичь,
гол. предсѣдатель Р. Н. С.

Нашѣ „приятелѣ“.

Будучи ще въ Галичинѣ, заѣхавъ я одного лѣта до мѣсточка Варяжа, де тогдѣ бувъ священикомъ бл. п. о. А. Бончевскій. Пôдъ вечѣръ мы выйшли на проходъ, а, балакаючи про розличнѣ справы я на свое превелике счудоване вычитавъ на однôмъ будинку ось таку напись золотыми буквами: „Хорони мене, Боже, вôдъ моихъ приятелѣвъ, бо зъ ворогами я вже собѣ самъ дамъ раду“. Зацѣкавленый сею незвычайною написею поспитавъ я о. Бончевского о еи значѣне на що одержавъ вôдповѣдь, що въ тôмъ домѣ мешкае собѣ оденъ панокъ, котрый мавъ великого приятеля, другого панка, свого сусѣду. Не було такои справы, щобъ они оба не порадили ся перше та не звѣрили зô своихъ таинъ, заки взяли ся до якои роботы. Однымъ словомъ се були приятелѣ. Ажь разъ якось той панокъ зъ Варяжа попавъ въ грошевѣ чи якись другѣ клопоты, що загрожували его маеткови. Тодѣ вôнъ удае ся за порадою до свого приятеля и просить его, що тымъ часомъ, заки у него клопôтъ, най той приятель перебере на себе той маетокъ а опôсля, коли небезпеченьство мине, зверне ему назадъ. Такъ сталось, але, коли пôзнѣйше той панокъ зъ Варяжа жадавъ звороту свого майна то приятель вôдповѣвъ, що се его маетокъ, що вôнъ его купивъ, мае вже заинтабульованый, най его теперъ нѣхто не турбуе. Панокъ зъ Варяжа лишь закусивъ зô злости и обуреня свои губы, а, щобъ увѣковѣчнити, що то може приятельска прислуга и опѣка, приказавъ выписати на своимъ помешканю выжь згадану напись.

Се не казка а правда и такъ якъ той панокъ мавъ свого лукавого приятеля такъ и мы Русины маемо такихъ лукавыхъ приятелѣвъ и опѣкунôвъ мѣжь польскими шляхтунами, російскими царославными и мадярскимъ правительствомъ. Ту въ Америцѣ головно російскій и мадярскій урядъ вытягають до насъ свою лукаву приятельску руку и хотять насъ доконче взяти въ свою непрошену и цѣлкомъ намъ небажану опѣку. Щобъ охоронити ся вôдъ тои приятельскои опѣки мы всѣ повиннѣ памятати на ту золоту надпись: „Хорони мене, Боже, вôдъ моихъ приятелѣвъ; бо зъ ворогами я вже собѣ самъ дамъ раду.“

Подивѣмъ ся якъ тѣ лукавѣ приятелѣ руского народу старають ся насъ втягнути пôдъ свôй кнутъ. Російске правительство сипле грôшми на цареславну місію и для цареславныхъ агентôвъ, котрѣ мають въ нашôмъ народѣ пôдкопувати довѣріе въ свои власнѣ силы а тягнути его пôдъ царскій кнутъ и глупоту. Пару долярôвъ кинуть для церкви, заплатять попа и псаломщика, купять до церкви дзвôнъ або якѣ ризы, завѣсять на шию якому агентови вôдзнаку и кричать: Дивись, народе рускій, якѣ мы твои приятелѣ якъ мы дбаемо про тебе а за те ты люби насъ, кланяй ся нашому кнутови, плюй на свою рѣдну мову, историю, почитай Бога тôлько пôсля указу російского синода, обкидуй болотомъ и не слухай всѣхъ тыхъ, що кажуть, що ты потрафишь жити своимъ власнымъ житемъ, безъ нѣчіеи опѣки, на своимъ власнôмъ газдôвствѣ, однымъ словомъ будь нашимъ рабомъ. Кождый розумный чоловѣкъ, свѣдомый Русинъ, порозумѣе, що вôдъ такого приятеля хорони насъ Господи, бо йти за такимъ приятелемъ значить те саме, що убити свою душу, упôдлити ся и упасти морально такъ низько чого ледви чи звѣрина потрафить. Если бы тѣ російскѣ приятелѣ були такѣ для людей щирѣ то они не пхали бы свого носа ажь до насъ въ Америку, де мы, славити Бога, маемо що ѣсти, маемо свободу розвивати ся культурно, а заняли бы ся людьми въ самôй Росіи, що пухнуть зъ голоду, що не можуть свободно молити ся Г. Богу, що упадають пôдъ тягаромъ розличныхъ дрючокъ та пôдъ кнутомъ царскихъ посѣпакъ. Тамъ перше покажѣть свою побожнôсть и свое приятельство а до насъ вамъ засъ, бо мы за миску сочевицѣ не вôддамо вамъ нашои душѣ, нашихъ народныхъ святощей. Мы плюемо на те ваше приятельство и на вашу опѣку. Мы чуемо въ собѣ на стôлько силы, що самѣ заведемо мѣжь собою ладъ. Другимъ такимъ лукавымъ приятелемъ американьскихъ Русинôвъ се мадярске правительство. Кождый, хто живъ въ Угорщинѣ, або читавъ про нец, знае добре, якъ тяжко жие ся тамъ рускому народови. Але мадярске правительство не уважае за потрѣбне заняти ся долею Русинôвъ въ Угорщинѣ. Оно побачило Русинôвъ ажь въ Америцѣ и ту зачало ними опѣкувати ся. А знаете якъ оно опѣкуе ся? А ось такъ. Кождому священикови, що йде до Америки дае на дорогу; въ самôй Америцѣ, якъ де е мало людей, платить священикови пенсію а якъ священикъ верне до краю то достане добру парафію. Если бы епископъ не хотѣвъ выслати до Америки якого священика то правительство приневолить до того епископа. Мы знаемо, що пр. священикъ въ Bridgeport, Conn. побирае пенсію вôдъ мадярского правительства. И звôдки взяла ся наразъ така приязнь и опѣка мадярского правительства для Русинôвъ? А звôдти, що мадярске правительство у себе дома потрафить заткати уста Русинамъ, якъ бы тѣ кричали, що имъ дѣе ся кривда, а ту въ Америцѣ нѣ. Щожь робити? Нѣчого иншого якъ удати приятеля та за грошѣ наняти собѣ такого агента, котрый бы не освѣдомлювавъ Русинôвъ лишь, щобъ проповѣдавъ помѣжь ними мадярскій патріотизмъ и любовь до мадярского гнету.

Ось вамъ, братя Русины, лукавѣ приятелѣ нашѣ. А мы вôдвернѣмъ ся вôдъ нихъ, бо они копають пôдъ нами грôбъ для насъ. Мы самѣ, якъ и другѣ народы, потрафимо газдувати въ своѣй хатѣ безъ помочи російскои, польскои або мадярскои.

„Хорони насъ, Боже вôдъ такихъ приятелѣвъ якъ Москалѣ, Ляхи и Мадяре, бо зъ ворогами мы собѣ вже самѣ дамо раду.“

Ст. М—рь.

Кровава рѣзня въ Сербіи.

Король Александеръ, королева и ихъ прихильники помордованѣ.

Новый король

Въ ночи зъ 10-го на 11-го Юнія с. р. зайшли въ Бѣлградѣ, столици невеликого сербского королѣвства страшнѣ подѣѣ. Около пôвъ до другои годины въ ночи 90 высшихъ офіцерôвъ сербскои арміи при помочи шестого полку пѣхоты окружили королѣвскій дворець. Полковникъ сторожи королѣвскои Машинъ и адютантъ королѣвскій Наумовичь були въ порозумѣню зъ ними и вручили имъ ключѣ до огороду замкового и до палаты. Теперь началась рѣзня. Всѣхъ, хто стоявъ имъ на дорозѣ до королѣвскихъ покоѣвъ вязали або клали трупомъ. Такъ дойшли ажъ до спальнѣ короля и королевои. Почувши гамôръ король замкнувъ ся, однакъ не надовго; дверѣ вывалено. Теперь король и королева, обое въ нôчныхъ строяхъ тôлько, блѣдѣ вôдъ страху, спôткали ся око въ око зъ своими убійниками. Наумовичь тицьнувъ въ руки королеви папѣръ, зъ жаданемъ, щобы тойже пôдписавъ ся, що зрѣкаесь королѣвства, а королева, щобы вынеслась гетъ зъ Сербіи. На се король вôдповѣвъ выстрѣломъ зъ револьверу, котрый положивъ Наумовича трупомъ. Тогды Машинъ взявъ той самъ папѣръ и поновивъ жадане Наумовича, але король не приставъ на се лишь вразъ зъ королевою утѣкъ до другои комнаты, замкнувши щѣльно за собою дверѣ. Та се не помогло ему. Розяренѣ офіциры погнали вслѣдъ за нимъ выломуючи дверѣ однѣ за другими и вразъ-вразъ стрѣляючи въ короля и королеву. Зъ однои комнаты до другои, зъ одного поверху на другій гнали они передъ собою королѣвску пару ажь доки тая не опинилась на даху палаты. И тутъ прійшовъ имъ конець. Кулѣ посипалась на нихъ градомъ, шаблѣ та багнеты проколювали ихъ тѣла и они упали безъ духа на землю. Сама королева достала 45 ранъ а король около двайцять колька. Ихъ тѣла представляли страшный видъ... Кромѣ короля и королевои, замордовано тои самои ночи також брата королевои, міністрôвъ Павловича, Теодоровича, Петровича, Марковича и другихъ вызначнѣйшихъ людей, що держали сторону убитого короля.

Пôсля споввеныхъ убійствъ проводирѣ сего страшного чину сейчасъ обсадили палату и цѣле мѣсто сторожею, зôйшлись на нараду и выдали вôдозву до сербского народу. Въ вôдозвѣ сѣй повѣдомили они народъ про се, що ся стало та оголосили имена членôвъ нового ряду. Кромѣ сего привернули они силу конституціи зъ 6-го Цвѣтня 1901 року, котру въ Марцю с. р. знѣсъ бувъ убитый король Александеръ и скликали засѣдане сербского парляменту на день 15 Юнія въ цѣли выбору нового короля. Коли мешканцѣ Бѣлграду пробудили ся дня 11-го Юнія о 5-ôй годинѣ рано на выстрѣлъ арматный — уже було по всему... Народъ принявъ вѣстку про те що сталось — рôвнодушно. Тѣла королѣвскои пары и міністрôвъ похоронено зовсѣмъ поединчо, безъ жадныхъ почестей. — Минувшого Понедѣлка зôйшовъ ся парляментъ на нараду. Деякѣ послы хотѣли, щобы Сербія стала републикою зъ президентомъ на чолѣ, такою якъ е Сполученѣ Державы, але бôльшôсть була за тымъ, щобы королемъ ставъ князь Петро Караджорджіевичь, котрый мешкае теперь въ Швайцаріи а котрого родина панувала въ Сербіи до 1856 року. Петро Караджорджіевичь е шваґромъ короля италійского а зятемъ князя чорногорского. Е вôнъ великимъ прихильникомъ Росіи и свого сына выховуе въ Петербурзѣ. Цѣле свое авантурниче житє посвятивъ вôнъ на се, щобы достатись на сербскій престолъ, хотяй, коли донесено ему про смерть Александра, вôнъ мавъ вôдповѣсти, що нѣчого подôбного не сподѣвавъ ся. Вôнъ мае теперь 53 лѣтъ. — Европейскі державы приняли вѣсть про кроваву сербску подѣю иначе больше рôвнодушно, тôлько австрійскій цѣсарь засумовавъ ся, бо пок. Александеръ показувавъ доволѣ симпатіи Австріи а Росія потѣшилась, що на сербскôмъ престолѣ засяде чоловѣкъ вôдданый ей цѣлою душею. — Якъ вже сказано, народъ сербскій принявъ новину про убійство королѣвскои пары и міністрôвъ рôвнодушно, а такъ само рôвнодушно принявъ вѣсть про выбôръ нового короля. Видно що народъ своимъ здоровымъ розумомъ понявъ, що вôдъ змѣны пануючои родины его доля ще не полѣпшить ся. Впрочѣмъ сербскій народъ мавъ тôлько клопотôвъ зъ своими королями, що справдѣ могло ему уприкритись про се думати. — Що було дѣйстною причиною сеи „кровавои“ драмы годѣ нынѣ певно сказати. Однѣ кажуть, що абсолютне поступоване короля та его женячка зъ Драгою, жѣнкою зъ простого роду, а особливо знесене конституціи; другѣ кажуть, що головною причиною була загальна ненависть до Драги, що буцѣмъ-то мала бути жѣнкою недуже доброи славы и интригантою; ще иншѣ бачать въ тôмъ интригу Росіи, котра тôлько чекала доброи способности, щобы посадити на сербскôмъ престолѣ любого собѣ чоловѣка. Якъ бы тамъ небуло послѣдна „революція“ сербска будучи дѣломъ выключно людей „интеліґентныхъ“ а не дѣломъ народа взагалѣ, не може мати глубшого значѣня.

Выхованый ненормально якъ взагалѣ дѣти всѣхъ пануючихъ, — сынъ піяка и розпустника, що вѣчнѣ войны провадивъ зъ своею жѣнкою — король Александеръ мôгъ бути и бувъ неразъ дуже лихимъ чоловѣкомъ. Та хотяйбы вôнъ бувъ ажь найгôршимъ и такою самою булабъ его жѣнка — то и такъ нападъ на нихъ цѣлои товпы „интеліґентôвъ“ середъ темнои ночи и холоднокровне мордоване ихъ мовь псôвъ — мусить попшити дуже прикре вражѣне на кождôмъ чоловѣцѣ. — Зъ смертію Александра закôнчивъ свое пановане рôдъ Обреновичѣвъ на сербскôмъ престолѣ.

Оголошене.

Брацтво Успенія Пр. Богород. въ Алеґени, Па., вôддѣлъ въ Р. Н. Союзѣ 56, повѣдомляе всѣхъ членôвъ, щобы ся доставили на пôврôчный мітинґъ дня 5-го Юлія 88 McClure Ave о год 2. пополудни. Понеже буде два дни святъ отже и плевзовѣ члены мають ся доставити на той мітинґъ, иначе будуть каранѣ. Новыхъ членôвъ буде ся приниматн. Лишь 50 центôвъ вступного. Старайте ся, котрѣ ще не належите до нашого брацтва и до „Союза“ прійти на мітинґъ а приймемо васъ и будете забеспеченѣ въ разѣ смерти або калѣцтва.

П. Герлахъ, предсѣдатель.

Що чувати въ свѣтѣ.

Минувшого понедѣлка почалась въ Скрентонъ, Па, конвенція делеґатовъ вôдъ майнерской юніи всѣхъ трехъ дистриктовъ на якій е подѣлена терторія въ котрой выдобуваютъ твердый вуголь. Конвенція потребовала цѣлыхъ три дни позаякъ оденъ день часу забере само провѣрюване документовъ присутныхъ делеґатовъ. На конвенціи е также президентъ Юніи Сполученыхъ Углекоповъ Иванъ Мичель. Про выслѣдокъ нарадъ конвенційныхъ напишемо другимъ разомъ.

Що лишень повернувъ президентъ Рузвелтъ до Вашингтону а вже знову „мусѣвъ" покинути Бѣлый Домъ, щобы бути присутнымъ на весѣлю дочки сенатора Сполученыхъ Державъ Марка Ганны зъ сыномъ американьского амбасадора въ Петербурзѣ — М. Кормика. Маркъ Ганна, якъ звѣстно, е великимъ политичнымъ махеромъ. По слѣдни два разы провадивъ вôнъ кампанію выборчу по сторонѣ републиканьской партіи и вôнъ найбôльше причинивъ ся, своею „зручностію," до сего, що тяжъ партія побѣдила. Маркъ Ганна вправдѣ не дуже любить Рузвелта анѣ Рузвелтъ Марка Ганну, але они потребнѣ собѣ взаимно. Президентъ Рузвелтъ хоче знову „руновати" на президента и хоче, щобы Маркъ Ганна знову вѣвъ кампанію выборчу въ его корысть и тому то и мусѣвъ зробити честь старому политиканови своею присутностію на весѣлю его дочки. — Три нові военнѣ кораблѣ замовили Сполученѣ Державы минувшого тыжня. Будутъ они стояти не бôльше нѣ менче тôлько около 13 міліоновъ доляровъ. Та на тôмъ не буде ще конець. Президентъ Рузвелтъ выскалзавъ ся неразъ, що Сполученѣ Державы потребують якъ найбôльше добрыхъ военныхъ кораблѣвъ. Такихъ „ордеровъ" якъ отсей можемо ся надѣяти каждого року, єли не бôльшихъ. Словомъ, Сполученѣ Державы чимъ разъ збôльшають выдатки на цѣли военнѣ, бо се поможе имъ держати тутешный народъ въ послусѣ и подданствѣ. Доказовъ на се? Ось минувшого тыжня 3,500 майнерôвъ застрайкувало въ Арізонѣ а президентъ Рузвелтъ сейчасъ выславъ тамъ федеральне войско для здушеня страйку.

Якъ звѣстно, недавно сему въ Румуній (ще передъ Кишеневскою рѣзнею въ Росіи) вôдбулись противъ жидôвскій рузрухи въ наслѣдокъ чого навѣть тутешный міністеръ Гей писавъ письмо до румуньскихъ властей и вставлявъ ся за жидами. Але теперь подъ вплывомъ послѣдныхъ подѣй въ Кишеневѣ и другихъ мѣсцевостяхъ Росіи простый народъ знову начинае ворушитись та прибирати грôзну поставу взглядомъ жидôвъ. Боячись повтореня сего що дѣялось въ Кишеневѣ и ще давнѣйше въ Румуніи, румуньскй жиды утѣкають масами зъ краю за границю, особливо до Америки. Яко причину своеи еміґраціи подають вôтверте заохочуване деякихъ румуньскихъ часописей до рѣзаня жидôвъ. Одна часопись примѣромъ, мала такъ писати: „Російскй попы вже сповнили свôй обовязокъ. Теперь приходить черга на васъ румуньскй братя. Пôднесѣть хрестъ и розпочнѣть борбу зъ нужденною жидôвскою бандою, котра привела румуньскій народъ до жебрачои торбы а ваша нагорода въ небѣ буде велика."

Рôвножъ и зъ Литвы доносять про рѣзнѣ жидôвъ.

Революція венезуельска вже закôнчилась. Ґенералъ Матосъ дôставъ ся до неволѣ вразъ зъ своимъ вôйскомъ а чотырохъ другихъ ґенераловъ по чотыродневнôмъ хованю ся по лѣсахъ и горахъ роздобули човно и достали ся при его помочи на островъ Куракао.

Бôльше якъ міліонъ Хинцѣвъ терпить голодъ въ провинціи Кванґъ-Сі. Яка страшна нужда мусить тамъ панувати, годѣ собѣ представити — позаякъ бракъ зелѣзницъ и другихъ средствъ комунікаціи робить скорый довôзъ живности голодуючому населеню — выростъ неможливымъ. Амбасадоръ американьскій просить тутешныхъ богачѣвъ помочи голодуючимъ Хинцямъ. Надôслану зъ вôдси поживу будуть роздавати місіонарѣ американьскй и анґлійскй. А велика каса цѣсарска въ Пекинѣ въ котрôй находило ся 4 міліоны телѣвъ (хиньскихъ грошей) запалилась. Кажуть, що урядники, що стерегли сю касу самй еѣ запалили, бо покрали впередъ грошѣ а опôсля боялись, щобы крадѣжъ не выкрылась. Не знати, чи котрый зъ тыхъ урядникôвъ не бувъ на науцѣ у галицкихъ панкôвъ.

Розъѣздили ся. Великй европейскй панове чомусь дуже розъѣздили ся послѣдными часами. Президентъ французкои републики Loubet мае бути на другій мѣсяць зъ візитою у анґлійского короля и у италійского; италійскій король мае пріѣхати въ мѣсяцю Новембрѣ вразъ зъ жѣнкою такожъ до Лондону. Царь россійскій, если не настрашить ся италійскихъ соціялістôвъ и анархістôвъ выѣде до Риму, а наслѣдникъ шведского трону выбираесь на американьску выставу до Ст. Луисъ.

Російскій царь пôдписавъ указъ въ силу котрого наука католицкои реліґіи въ всѣхъ школахъ середныхъ Королевства мае вôдбувати ся въ польскôмъ языцѣ а не въ російскôмъ якъ се було доси. Коли то Русины живучй пôдъ кнутомъ царя дочекають ся того, що вже днесь мають Поляки и другй народы въ его державѣ! Коли то царь выдасть указъ въ силу котрого рускй дѣти будуть могли учити ся реліґіи въ рускимъ языцѣ а не въ російскôмъ якъ се дѣесь теперь!

Доносять зъ Петербурга въ Росіи, що тамъ знову почались розрухи мѣжь студентками жѣночои медичнои школы и студентами університиту. Въ наслѣдокъ сихъ розрухôвъ многй студентки и студенты зôстали выдаленй зъ дотичныхъ институцій а многихъ покарано въ иншій не менче болючій способъ. Нема то на свѣтѣ якъ жите пôдъ кнутомъ царя — батюшки.

Цѣсарови нѣмецкому Вілюсьови оплатилось робити гарнй очи до Папы. Вдячный Папа, якъ кажуть, написавъ до всѣхъ бискупôвъ нѣмецкихъ, щобы при выборахъ до парляменту попирали тôлько рядовыхъ кандидатôвъ.

Въ Хорватіи поліція арештувала многихъ соціялістôвъ мѣжь иншими також редактора соц. ґазеты „Слободна Речь" („Вольне Слово") за те що тойже безпощадно критикувавъ поступоване ренеґата-бана.

Представлене театральне въ Олифантѣ, Па.

Руске драматичне товариство въ Олифантѣ, Па. выставило минувшои Недѣлѣ на мѣсцевôй рускôй сценѣ двѣ штуки а именно, „Наталку Полтавку" и „Выворожила".

Помимо великого дощу и болота простора руска галя заповнилась народомъ по береги. На представлене пріишли не лишь мѣсцевй але и околичнй Русины, мѣжь котрыми бачили мы такожь виднѣйшихъ Русинôвъ зъ Scranton, Pa. Передъ пôднесенемъ куртины и помѣжь актами приґравъ на фортепянѣ оденъ Анґликъ.

Оба представленя выпали знаменито, въ чѣмъ не мала заслуга аматорôвъ, що не щадили своеи працѣ и заходôвъ та п. Е. Струтиньскои, котра своею радою и досвѣдченемъ причинилась богато до сего, що штуки удались. Ролѣ въ комедіо-оперѣ „Наталка Полтавка" вôдограли слѣдуючй аматоры: Наталка п. А. Лабовска, Терпелиха мати Наталки п. К. Ґижа, возьный п. М. Паздрѣй, выборный п. А. Савка, Петро нареченый Наталки п. Т. Лабовскій, Микола родичь Наталки п. В. Гришко. Въ комедіи „Выворожила" брали участь слѣдуючй: п. М. Цѣцюра (Фимка), п. М. Паздрѣй (Терешко мужь Фимки), п. М Кисѣльовскій (циганъ), п. А. Лябовска (циганка), п. В. Гришко (Семенъ сусѣдъ). Дѣти: М. Струтиньска, О. Хилякъ, П. Ковальчикъ, Мик. Цѣцюра и В. Кобанъ грали ролю циганятъ. Всѣ аматоры вывязалиись зо своихъ роль добре а декотрй навѣть дуже добре, про що свѣдчили частй оплески зо стороны вдоволенои публики.

Бажалось бы, щобы руске драматичне товариство въ Олифантѣ давало якъ найчастѣйше того рода представленя, тымъ бôльше, що публика руско-американьска не буде выбаглива, що зъ представлень такихъ е велика моральна користь а и зъ матеріяльного боку они выплачують ся.

Присутный.

— **Хмароломъ** въ околици мѣста Гепнеръ (стейтъ Ореґонъ), затопивъ минувшои недѣлѣ 500 людей. Шкоды величезнй.

Справоздане касове
„Р. Н. Союза" за мѣсяць Май, 1903.

Ч. бѣжуче		
621	Manown, Pa. Бр. св. О. Николая	25.35
622	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и И.	14.50
623	Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	50.84
624	Gradatim, Pa. М. Р. Н. Р.	10.40
625	Buffalo, N. Y. Бр. св. І. Хрест.	21.78
626	Terryville Conn., Бр. св. Арх. Михаила	8.84
627	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Иліи	16.00
628	Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	13.84
629	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	25.75
630	Charleroi, Pa. М. Р, Н. С.	1.40
631	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	27.72
632	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	65.72
633	Granville, N. Y. Бр. св. Григ.	14.75
634	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	22.87
635	Baltimore, M. D. Бр. св. Анны	8.45
636	Philadelphia, Pa. М. Р, Н. С.	5.70
637	Monessen, Pa. Бр. св. І. Хрест.	24.95
638	Brooklyn, N. Y. М. Р. Н. С.	17.50
639	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	16.39
640	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	17.25
641	Jersey City, N. J. Клюбъ 4-охъ Мих.	13.56
642	New York, N. Y. М. Р. Н. С.	9.57
643	Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	36.44
644	Desloge, Mo. Бр. св. І. Хрест.	56.09
645	Trauger, Pa. Бр. св. І. Хрест.	42.33
646	New York, N. Y. тов. Зоря	10.00
647	Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	8.65
648	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	32 80
649	Elmira, N. Y. Алексій Курила	3.90
650	Seymour, Conn. Бр. св. І. Хрест.	18.12
651	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	34.50
652	Alden, Pa. Бр. св. Волод.	4.41
653	Sterling, Pa. Бр. св. І. Хрест.	21.49
654	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	15.40
655	McKeesport, Pa. Бр. св. І. Хрест.	85.85
656	Olyphant, Pa. Бр. св. І. Хрест	131.14
657	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	56.06
658	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	51.79
659	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	50.93
660	Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	26.18
661	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	17.25
662	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	80.55
663	Scottdale, Pa. Бр. св. І. Хрест.	21.70
664	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Михаила	45.61
665	Old Forge, Pa. М. Р. Н. С.	6.34
666	Mt. Carmel, Pa. Сестр. бр. Пр. Богород.	4.20
667	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	33.76
668	Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	85.00
669	West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Богор.	25.60
670	Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	8.00
671	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	43.30
672	Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	139.52
673	Mayfield, Pa. М. Р. Н. С.	17.99
674	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	18.27
675	Cleveland, O. Бр. св. О Николая	11.70
676	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	78.00
677	Elisabeth, N. J. М. С. Н. С.	18.12
678	Pittsburg, Pa. М. Р. Н. С.	95.30
679	Providence, R. I. М. Р. Н. С.	9.85
680	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Иліи	33.43
681	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	125.49
682	Pittsburg, Pa. О. М. Стефановичъ	20.00
683	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	32.69
684	Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	25.25
685	Mt. Carmel, Pa. Бр. П. и П.	46.30
686	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	39.16
687	Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	34.31
688	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Волод.	22.05
689	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	30.79
690	Shamokin, Pa. Ил. Поляньскій весь довгъ	374.36
691	Whitney, Pa. Бр. Трехъ Свят.	44.76
692	Pittsburg, Pa. М. Р. Н. С. [календарѣ]	12.50
693	Northampton, Pa. Бр. Усп. Пр. Богор.	66.22
	Разомъ приходъ въ Маю	2,786.58
	Зъ перенесеня готôвки за Апрѣль	14,181.64
	Разомъ приходъ зъ кôнцемъ Мая	16,968.22
	Розхôдъ въ Маю	3,632.18
	Готôвка зъ кôнцемъ Мая	13,336.04
	Пожичокъ	1,793.81
	Загальный станъ касы зъ кôнцемъ Апрѣля 1903	$15.129.85

А. Шаршонь, касієръ,

Н. Пôдгорецкій, контрольоръ.

С. Ядловскій, секретарь,

Подяка.

Судьба велѣла менѣ при сумнôй нагодѣ похорону мого найдорожшого брата Володимира заступати цѣлу нашу родину, — тому въ еѣ имени складаю на сѣмъ мѣсци найсердечнѣйшу подяку Всеч. Радѣ Духовнôй за всѣ труды, якихъ нѣколи не щадила для покôйного, а особливо Вамъ Всеч. Отцѣ, що заступали его и опѣкувались нимъ до послѣднои хвилѣ, — якъ такожъ Всеч. оо. Балогови, Цмайлови и Стефановичови, за ласкаву участь въ сумнôмъ похороннôмъ обрядѣ.

Для Васъ Всеч. Отче Стефановичь, щосьте зволили великодушно заняти ся покôйнымъ такъ за его житя якъ и по его смерти немовь бы рôднымъ братомъ и въ дѣйстности заступали нашу родину пôдъ каждымъ взглядомъ, — въ словари моеѣ душѣ нема слôвъ на выражене вôдповѣдной подяки.

Я не перестану плекати для Васъ Всеч. Отче вдячнои памяти въ моѣй душѣ а Всевишный нехай зъ рôвною великодушностю Вамъ все тое надгородить. — Осиротѣлый братъ,

Олекса Нижанковскій.
New York, N. Y.
98 St. Marks Place.
4 червня, 1903.

Памятайте на руску бурсу въ Рогатинѣ и засилайте грошѣ на адресу George Pidsadoczny. Box 31, Jersey City, N. J.

Справы „Союза“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1902—1904.

Головный председатель — о. М. СТЕФАНОВИЧЬ, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa.

Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ, Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касієръ — АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-председатель.....М. Кравчишинъ NORTHAMPTON, PA.

Заст. касієра.....................И. Глова EXCELSIOR, PA.

Радни:

М. Турокъ...............Priceburg, Pa.
Мих. Пачута.............Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ...........Jersey City, N. J.
Мих. Грацонь...........McKeesport, Pa.
Андрей Добошь.......... .Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ...............Yonkers, N.Y.

Ихъ заступники:

Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ, А. Валевскій, Ник. Добровскій.

Контрольна комісія:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.
К. Кирчôвъ, 140 Essex Str., „ „
Ив. Гардый, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

Въ мѣсяцю Маю 1903, приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючи новй члены:

Братство св. Володимира зъ Mt. Carmel. Pa.

Бучакъ Прокôпъ
Медвѣдь Иванъ
Фединякъ Илько
Пепушокъ Теодоръ
Карпа Теодоръ
Дзядикъ Иванъ
Малешь Матѣй
Дзвôнка Грицьь
Тхôръ Грицьь
Мирна Теодоръ
Дубець Осифъ
Шубякъ Иванъ
Чупакъ Михайло
Писарчикъ Грицьь
Врона Авксентій
Бренкачь Андрѣй

М. Р. Н. Союзъ въ Franklin Furnace, N. J.

Данчевскій Павло
Коваликъ Олекса
Криницкій Иванъ
Куморекъ Йосифъ
Баранъ Иванъ
Пласконь Стефанъ
Ваноскій Сидоръ.
Зенебичь Матѣй
Данчевскій Василь, дитина
Коваликъ Стефанъ „
„ Йосифъ „
„ Иванъ „
Пласконь Марія „

М. Р. Н. Союзъ въ Providence, R. I.

Преґонъ Михайло
Мохнацкій Порфирій
Репела Антося
Бинцаровска Марія
Жукъ Антонія
Мончакъ Сидоръ
Укашикъ Катерина
Канчуґа Євка
Зеґней Борка
Преґонъ Иванъ, дитина

В. 1. Чорный Иванъ
Ґлова Михайло
Лешко Гилярій
Кулянда Дионизій
Мощакъ Асафатъ
Сопчакъ Йосифъ
Оросъ Томко
Боґушь Василь
Гардишь Томко
Бундасъ Дмитро
Бряшко Грицьь
Дупнякъ Федоръ
Пекера Петро
Дитко Иванъ
Буґель Семанъ
Савина Осифъ
Котикъ Семенъ
Мудрый Василь
Головачь Грицьь
Пацканичь Михайло
Тадрикъ Анна
Беднарчикъ Антôнъ
Щерба Стефанъ
Сторожка Иванъ
Стефанкевичь Леонъ
Гоцъ Акимъ
Ярощакъ Сильвестеръ
Вислоцкій Иванъ
Гальковичь Яковъ
„ Петро
Врона Иванъ
Фучко Грицьь
Цицакъ Михайло
Бряшко Марія, дитина
Купчикъ Йосифъ „
Олѣяръ Володимиръ „
Пупчакъ Павло „
Тадрикъ Йосифъ „
Корбичь Иванъ „

В. 3. Канторъ Макарь
Хомякъ Иванъ
Петрочко Данько
Шафранъ Михайло
Ковтко Тимко
Адзима Андрѣй
Похна Иванъ
Петрочко Василь
Клапачь Данько, дитина
Петрочко Анна „
Гавранъ Михайло „
Петрочко Микола „

В. 10. О. Александеръ Улицкій
Качмарь Яцко
Бѣличняньска Наталка, дит.
„ Теодоска „

В. 13. Фусякъ Семенъ
Суховацкій Микола
Слижь Иванъ
Капитула Семанъ

В. 14. Блоньскій Грицьь

В. 20. Посацка Алеэсандра
Станьковска Марія

В. 27. Капець Павло

В. 35. Смаржь Йосифъ
Бриській Михайло

В. 42. Вуйцякъ Анастазія
Пласконь Анна
„ Грицьь
Сливка Андрѣй
Вуйцякъ Анна, дитина
„ Марія „
Сливка Марія „
Пласконь Марія „
Ячичакъ Ольга „

В. 46. Климчакъ Петро
Сорока Алексій

В. 47. Быбель Микола
Квочка Петро
Слота Федоръ
Коваль Грицьь.

В. 48. Петрикъ Антôнъ
Салякъ Иванъ
Павка Андрѣй
Озуръ Володимиръ
Сова Петро
„ Митро
Нестеръ Митро
Бѣль Иванъ
Ятчишинъ Михайло

В. 49. Брашищакъ Йосифъ
Гапштакъ Михайле

В. 53. Стахъ Иванъ
Лепакъ Анна, дитина
„ Илько „

В. 63. Тепла Розалія
Бекъ Анна
Бобакъ Антонія
Волошиновичь Катерина

В. 65. Пишнякъ Теодоръ
Крупа Стефанъ
Юрчакъ Теодоръ
Завойскій Михайло
Оресикъ Петро
Карамонъ Яковъ

Grenville, N. Y. Перекста Иванъ

С. Ядловскій, гол. секретарь.

ПОСМЕРТНІ † ВѢСТИ.

Марія Ванда жена Ивана Ванды члена Р. Н. Союза ч. 3. упокоилась 16 Мая.

О. Володимиръ Нижанковскій зъ Дѣдушиць великихъ, пов. Стрый членъ Р. Н. Союза упокоивъ ся дня 28 мая 1903.

Вѣчная имъ память!

Рухъ

въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

За 70 центôвъ на мѣсяць Союзъ платить 600 доляровъ посмертного за мужа, а 300 доляровъ за жену и другй запомоги въ разѣ инпшихъ нещасныхъ выпадкôвъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити вашй дѣти за таншй грошѣ якь де инде а посмертне за нихъ дôстанете бôльше якь деинде.

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣ є васъ лишь 5 Русинôвъ а хотѣли бысте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному секретарови S. Jadlowsky, Box 76, Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшй поясненя и пришле потрѣбнй рѣчи.

ВАЖНЕ, ДУЖЕ ВАЖНЕ! Братство св. Андрея. число въ Р. Н. Союзѣ, 30. въ Бреславъ, Па. дає до вѣдомости всѣмъ Русинамъ мешкаючимъ въ Бреславъ и околици, що на пôврôчнôмъ мітинґу дня 21. Юнія 1903 буде принимати новыхъ членôвъ за половину вступного.

Хто бы хотѣвъ, щобы єго родина въ разѣ нещасного выпадку не позôстала безъ кавалка хлѣба и жаднои помочи а въ разѣ хорости, щобы мавъ самъ матеріяльну запомогу и опѣку, нехай вступає чимъ скорше до нашого Братства и до Руского Народного Союза а тоє всьо буде мати. Кромѣ того нехай кождый памятає, що тôлько въ лучности єсть сила.

На що маємо ся волочити по людскихъ орґанізаціяхъ и пôдпирати инпшй народности, де ще нами за то помѣтують, коли маємо свои Брацтва и свôй Руско-Народный Союзъ, въ котрôмъ мы всѣ якь одна родина и дѣти однои матери.

Отже кличемо до васъ братя лучѣть ся всѣ, бо въ лучности єсть сила и инпшй народности будуть въ той часъ зъ нами бôльше числити ся и насъ поважати.

Въ имени цѣлого Братства.

Иванъ Імитрикъ, председатель. Тимко Швастъ, секретарь.

18

Важне! Дуже важне!

БРАТСТВО

св. Йоана Хрестителя въ Monessen, Pa. буде принимати въ мѣсяцю Юнію и Юлію 1903 року новыхъ членôвъ без вступного. Братство се належить до Р. Н. Союза. Русины въ Monessen, Pa. и околицѣ не тратьте доброи способности и приступайте до нашого братства та забеспечайте себе и свои родины. Приступайте и до Союза, бо то єсть найлѣпша наша руска орґанѣзація.

15

Важне.

Урядъ Бр. св. о. Николая зъ Manown, Pa ч. 22. въ Союзѣ дає до вѣдомости мѣсцевымъ и доокреснымъ членамъ, що кождый членъ має прибути на мітинґъ вôдбуваючій ся въ першу недѣлю въ мѣсяцю. Членъ, котрый не явить ся пôдпадає карѣ 50 ц. Члены неналежачй ще до Братства а маючй охоту вступити, нехай появлять ся на мітинґъ або най зголосять ся до секретара Steph. Kobani, Manown, Pa.

Квітъ

на триста долярôвъ, котрй я, Клим. Карпякъ отримавъ яко посмертну запомогу по моѣй женѣ Маріи зъ Головнои Касы Руского Народного Союза.

Charleroi, Pa., дня 6. Юнія 1903.

Климентій Карпякъ.

СВѢДКИ: М. Тилявскій, Микола Бѣнцаровскій.

Вôдъ мѣсцевого уряду Руского Народного Союза въ Америцѣ

Вôддѣлъ 37.

Д. Бубнякъ, секрекарь.

Печать

Дальшй жертвы на руску лемкôвску бурсу въ Новôмъ Санчи, Галичина, зложили слѣдуючй:

А. Цимбала зъ Monessen. Pa.	1.00
На руки п. Тео. Кохана на весѣлю п. С. Буляка въ Филаделфіи, Па. зложили:	
Стефанъ Булякъ	10
Андрѣй Вислоцкій	10
Теодоръ Коханъ	50
Марта Табулякъ	10
Романъ Якупчакъ	10
Марія Губицка	50
Юстина Карпякъ	25
Меліянна Птахъ	5
Разомъ	$1.70
Вже квітована сума	$61.45
Зôбрано доси	$64.15

Посылайте жертвы на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

БАЛЬ

Братства св. Пророка Иліи, число Р. Н. Союза 40, вôдбуде ся дня 4 Юлія 1903, на С. Вашинґтонъ Евеню въ гали п. Jacob Harris.

Тикетъ 25 ц.

Хтобы зъ членôвъ братства не явивъ ся на сей баль заплатитъ $1.00 кары.

Лешко Демко, секретарь. 2

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень

18	Ч.	Доротея, Маркіяна
19	П.	Иляріони, Висаріона
20	С.	Теодота, Артеміи
21	Н.	2. по Сош. Пресв. Евхар.
22	П.	Теклѣ муч.
23	В.	Тимотея, Антонѣны
24	С.	Вартоломея

— **Що** кацапска безличнôсть не має границь — пише „Русланъ“ — се давно звѣсна рѣчь. А хочь звертати особливши на всѣ выцвѣты византійского крутарства та нѣкчемности національныхъ зрадникôвъ не стало бы прямо часу та й не выплатило-би ся, то всежь таки деякй »сделки« московскихъ наймитôвъ перевернули-бъ навѣть умерлыхъ въ гробѣ. Тодѣ вже прямо грѣхъ мовчати... Ось такй гадки насуваютъ ся намъ при читаню вступнои статѣ послѣдного числа »Ґаліччаніна« зъ 9. н. ст. мая с. р. (ч. 92) п. з. »Вниманію нашихъ Лемкофъ«. Прямо подивляти треба безличнôсть »Ґаліччаніна«, зъ якою вôнъ накидає ся на »кучку сепаратістофъ«, себъ то на такъ вызначныхъ и заслуженыхъ просвѣтителѣвъ Лемкôвщины, якъ пп. Лининьскій, Яворскій и много инпшихъ, якй — звѣсно — такъ дуже причинили ся до освѣдомленя якъ-разъ тыхъ безталанныхъ Лемкôвъ, що зъ ласки кацапскои „тверды“ жили домовъ та нѣмота... Прямо не хоче ся вѣрити, зъ якъ бездоннымъ цинізмомъ жалкує орґанъ кнутопоклонныхъ на се, що ось то „русская“ (?!) молодѣжь, „посѣщающая“ ґімназію въ Новôнъ Санчи уже цѣлый рôкъ не має „спокойствія“: єѣ вѣчно переслѣдують шкôльнй власти за... атеизмъ, „звязаный тѣсно зъ украинофільствомъ“, „ибо по выраженію украинцевъ, каждый украинецъ долженъ быть атеистомъ“ (о бездонная глупото кацапского твердолобія!...).. Бѣдна молодѣжь!....

Та „Ґаліччанінъ“, проливаючи крокодилевй сльозы скромностю облудницѣ — призабувъ згадати, що тй переслѣдуваня за мнимый атеизмъ завдячує безталанна молодѣжь не чому иншому, а якъ-разъ гидкимъ жандармскимъ доносамъ самого „Ґаліччаніна“... Справдѣ — зъ такъ рафінованою облудою, зъ такъ по византійски уданымъ „шляхотнымъ обуренемъ, може вказувати пальцемъ лишень орґанъ московскихъ рабôвъ, той, на якому шапка горить! — Дальше пôдбурює „Ґаліччанінъ“ лемкôвску интеліґенцію противъ провôдникôвъ украиньскои „аґітаціи... Вôнъ апелює“ до „самыхъ доблестныхъ церковныхъ и народныхъ дѣятелей“ та надѣє ся що „западная русская окраина крѣпко отстоитъ свою славу“ тверды... О наивна кацапска „откровенности“! Невжежь Лемкôвщина справдѣ й надальше має спати твердяцкимъ сномъ — зъ ласки „доблестныхъ дѣятелей“?!

— **Поляки** списують ся. Въ той цѣли комітетъ, що займає ся сею справою розôславъ квестіонарѣ до всѣхъ польскихъ священикôвъ зъ просьбою о надôслане єму списку мѣсцевои людности. Мабуть нема що и казати, що спись такій є дуже важный. Добре бы було єслибъ и Русины подумали надъ зробленемъ такого спису.

— **Снѣги** падали въ другôй половинѣ Мая въ Альпахъ швайцарскихъ, наслѣдкомъ чого всѣ горы бѣлѣють ся немовъ середъ зимы.

— **Телеґрамы** доносять про страшенне землетрясенэ, яке навѣстило на дняхъ турецке мѣсто Мелаґзлердъ, въ Азіи. Цѣле мѣсто що числить 2000 жителѣвъ, лягло въ румовищахъ, 400 рецкихъ воякôвъ и всѣ жителѣ погибли. Землетрясенѣ продовжало ся лишень пôвъ мінути и дало ся чути ажь въ Константинополи. Въ охресности мѣста знищило оно поверхъ 400 домôвъ. Телеґрафіста, котрый приславъ сю страшну вѣсть доносить, то и вôнъ самъ є тяжко раненый, а цѣла єго родина погибла пôдъ звалищами мѣста. Я лишь зъ гôркою бѣдою доволѣкъ ся до телеґрафічного бюра — кôнчить свôй рапортъ.

Мѣсто Мелазґчердъ лежить надъ рѣкою Евфратомъ, 80 миль на сходъ вôдъ Ерзерумъ.

— **Великого** гамору наробила въ польскôй пресѣ полеміка двохъ корифеивъ найновѣйшои польскои літературы, Сенкевича и Пшибишевского, що погнѣвали ся на себе о то, хто зъ нихъ славнѣйшій. Сенкевичь закинувъ при тôй нагодѣ провôдникови польскихъ модернѣстôвъ, що ширить въ літературѣ „поганй гадки“. У вôдповѣдь на се выступивъ противъ автора „Quo vadis“ варшавскій поетъ модернѣсть, Бжозовскій, зъ острою реплікою въ тыжневку „Głos-ѣ“ де скинувъ Сенкевича безпардонно зъ вершинъ свѣтовои славы, а вôдтакъ прилучивъ ся до него самъ Пшибишевскій, котрый вôдмовивъ Сенкевичеви прямо всякои моральнои вартости. Така полеміка выкликала въ цѣлôй польскôй пресѣ велике огôрчене. На модернѣстôвъ посыпались громы, особливо-жь зъ боку варшавскихъ дневникôвъ. Вскорѣ борба зô шпальтъ перенесла ся — до публичного льокалю. Ось передъ кôлькома днями напавъ фейлетоність Kurjer-a warszawsc-ого Рабскій въ однôй цукорни у Варшавѣ на редахтора „Głos-у“ Давіда, и выбивъ єго по лици, причôмъ и Давідъ спробувавъ на противнику силы своеи руки. Середъ бійки поломлено на собѣ держакъ вôдъ ґазеты. Теперь Пшибишевскій и єго приклонники оголосили протесть противъ напасти Рабского на Давіда.

— **Процесъ** ґрафинѣ Люиай, бувшои австрійскои престолонаслѣдницѣ, противъ єи батька, бельґійского короля Леопольда, скôнчить ся сими днями. До американьскихъ дневникôвъ телеґрафують зъ Брукселѣ, що судъ рѣшить мабуть справу въ хосенъ ґрафинѣ признаючи єи 12 міліонôвъ фраркôвъ спадщины по королевôй Генрицѣ.

Американьскй паперы. Юнайтедъ Стейтсъ Дистриктъ Кортъ надъ почтою въ Скрентонъ засѣдає маже кождого дня въ роцѣ и выдає паперы. Хто хоче достати паперы може прійти зô свѣдками до сего корту и дôстати паперы таки того самого дня. Потреба однакъ повѣдомити о своимъ приходѣ впередъ клярка E. W. Searle, Federal Bldg. Scranton, Pa., щобы вôнъ мôгъ все приготовити до переслуханя.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ краяновъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центовъ за кожде оголошене наперёдъ.

Де єсть?

Теодоръ Хохоцъ, родомъ зъ Полянъ, пов. Галичина. Перрдъ 4 роками робивъ въ Shamokin, Pa. Глядае его
John Radzik
Elm Valley, Man. Canada.

Гр. ЖУРАВЪ и Ал. ГОРБАЛЬ

—мають—

знаменито зарядженый готель въ Derby, Conn.,

близько дипа, 94 Main Str.

Всѣ знають Гриця и Лешка, бо сни добрѣ Русины! Обслужать васъ скоро и гречно. Товаръ мають добрый. Порадять краянамъ куда, де и якъ удаватись въ справахъ ґрунтовыхъ въ старôмъ краю. До свого заходѣтъ до свого!

Вже бы часъ и своихъ спомагати.

Также посылають грошѣ до всѣхъ частей свѣта тано, скоро и безпечно, бо зложили кавцію (заруку).

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)

при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождôмъ часѣ можна достати такъ горячѣ якъ и зимнѣ перекуски. Потравы прилагодженѣ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремѣ комнаты для родинъ. Найлучшѣ вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливѣ напитки. Цѣна дуже мала.

Новоурядженый Рускій Готель
СЕМАНА ЗБАРНЫ

100 Essex Str., JERSEY CITY, N. J.

Зайдѣть до него, а обслужить васъ красно и чемно та удѣлить вамъ добру пораду во всѣхъ справахъ. Напитки все свѣжѣ, а цигара зъ найславнѣйшои рускои фабрики; великѣ шклянки пива а до того „free lunch“. Галя на мітинґи и рôжнѣ забавы. Вступѣть, не пожалуете. 16=03

Dr. A. BACEWICZ,

917 Capouse Ave. — Scranton, Pa.

Замешкавъ на мѣсци всѣмъ добре знаного доктора Шлюпаса.

Говорить по руски, словеньски, польски, литовски и анґлійски.

Мае також свою аптику.

Хорѣ могутъ его бачити въ аптицѣ мѣжь 8 годиною рано а 7 вечеръ.

Новый телефонъ 756. 302

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясений. Также робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе.

Важне!

Хтобы мавъ яку-небудь справу до залагодженя въ старôмъ краю, якъ: продажа ґрунту, справа спадкова, сплата довгôвъ, спроваджене грошей, пашпорты, справы войсковѣ и всякѣ иншѣ справы, що мусять переходити черезъ руки конзуля, най удасть ся до **ЮРІЯ ХИЛЯКА** на адресу: Geo. Chylak, Box 368
Olyphant. Pa.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE

Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Браття! замовляйте у свого!

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

готельничій

на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко,
Готель, виску, пиво мае,
Повнѣ склянки доливае
6 пиґара, е и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

C. M. HATHAWAY,

аґентъ вôдъ огневои асекурацiйнои компаніи.

Колектуе також грошѣ за рентъ. Мае два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 3 N. Shamokin Str.
SHAMOKIN, PA.
Телефон Nr. 1673

Глухоту

також шум в ушах лічить в найкоровшім часі. За тану ціну Пишить сейчас. Всякі пояснення даром. Лічимо навіть слабости, котрі взагалі вважають невилічимими. Одинокий заклад сего рода в Америці. Руска клініка St Louis, No., 2933 Heurietta Str. 16 Aug 02

Длячого маєте удаватись до чужихъ, если

ВИКТОРЪ ВѢЛЮШЬ,

Судія покою и публичный нотарь,

Залагоджуе всякѣ судовѣ справы, колектуе спадки, вырабляе повномочія и контракты купна въ Галичинѣ и Княжествѣ Познаньскôмъ.

Посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта по цѣнахъ курсу.

Real Estate. Продае домы, лоты и позичае грошѣ на будову домôвъ. Асекуруе вôдъ огня въ найлѣпшихъ компаніяхъ.

VICTOR WILUSZ,

205 Washington Str.
302 JERSEY CITY, N. J.

Чи вже маєте машинку до стриженя?

Якъ нѣ, то чому такъ?

Така выгôдна рѣчь, котру такъ легко можете купити, выплатить ся кождому мущинѣ, що мае волосе на головѣ. Вôнъ обстрижесь нею 3 до 4 разы а вже машинка выплатить ся ему и цѣлѣ роки може стричи ся нею даромъ.

Добру машинку до стриженя пошлемо Вамъ за 75 центôвъ.

Лѣпша машинка, якою можете стричи волосе нижше або высше, якъ лишь загадаете, коштуе $1·45. До кождои машинки додаю даромъ одну красну рѣчь.

Замовленя пишѣть до:

S. Keltonik
PUNXUTAWNEY, PA.

THE HOME BREWING CO.,

Shenandoah, Pa.

Выробляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ.
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Коли бажаете выставити гарный нагробникъ на могилѣ померших але дорогихъ Вамъ особъ, то пишѣть до насъ по илюстрованый цѣнникъ хрестôвъ. Нашѣ хресты є сильнѣ, гарнѣ и моднѣ. — Прекрасно выкôнченѣ, украшенѣ срѣбломъ або позолочуванѣ. — Зъ розпятемъ Христа и зъ вôдливаными буквами тай зъ надписею помершого, якои лише захочете.

Адресуйте:

N. Y. Cemetery Monumental Co.
Punxutawney, Pa.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту“ и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ допервa погостите ся, якъ въ рôднои бабки на весѣлю.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ

ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,—

3 N. Main Str, Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Его офісъ въ Scranton, Pa. є на 303 Spruce Str. Але до Скрентонъ приѣзджае только кождого понедѣлка и четверга вôдъ годины 6-ои до 8-ои вечеромъ.

Всѣ справы американьскѣ въ повѣтахъ: Люзерне и Лякована.

Хто мае справу ґрунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнѣ паперы и повномочія. ==04

Бачнôсть робôтники!

Найлѣпша и найтаньша годинка для робôтникôвъ
лише - - - $1.45.

Ся годинка є зроблена зъ оксидованои стали, є цѣлкомъ чорна, лише ручка, числа и прикраса на циферблятѣ суть золотѣ. Сама ся натягае, замыкае ся такъ добре, що анѣ порохъ анѣ вода не зайде до неи, а часъ показуе акуратно такъ якъ и годинка за 40 долярôвъ. Кожда годинка зъ осбна є выпробована, зреґульована и заґварантована.

Не ма лѣпшои годинки для робôтникôвъ.

Хто зашле напередъ грошѣ, дôстане годинку на почтѣ безъ жадної доплаты. Хто хоче заплатити грошѣ по одержаню, най пôде до найближшого експресъ-офісу, а вôдъ експресу мусить самъ заплатити. Хто 2 годинки наразъ замовить, дôстане яко дарунôкъ красный молитвеникъ, оправленый въ шкôру. 219

Ch. J. Kapoun Co.,

1015½ Collins St., ... JOLIET, ILL.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнѣ Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $4,000.00

Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй и М Пелякъ.

ДАРОМ 14 ПРЕКРАСНИХ ПОДАРКІВ! НАЙБІЛЬШИИ ВАРІ ЕН ПРЕДЛОЖЕНИИ КОЛИНЕБУДЬ! НИЧ НЕ КОШТУЄ БАЧИТИ ТОВАР! Днесь предкладаємо одну з найліпших годинок які продають: Правдиву Американьску 14 к. з подвійною золоченою ковертою, женьску або мужеску з Правдивим Американьским Осередком, дорогими каменями, добрим ходом R. R. ґарантовану, ніклеве викінчене, зреґулювану з письменною ґаранциєю на 20 літ, що до вигляду, витревалости рівну $40 щирозолотій годинці. Всім любителям тої кляси годинки даємо в протягу найблизших 60 днів зовсім даром слідуючі красні подарки: 1 Віденьску файку з морскої пінки, з бурштином вартости $1.50; 1 Правдиву з мор. пінки циґарницю варт. 75 ц; 1 правдиву м. п. циґарничку 50 ц; 1 шкіряний капшук на тютюн 25 ц; 1 ніклове пуделко на сірники 25 ц; 1 елеґантний золотий ланцушок з Cameo Charm $1.50; 1 прекр. золочену брошку $1.00; 1 пару кульчиків з брилянтами 1.00; 1 прегарну шпильку до машлї з каменем 40 ц; 1 пару золочених спинок до маншетів 40 ц; 1 пару золочених спинок до рукавів 25 ц; 2 спинки до ковнїрика 50 ц; і 1 добру спинку на груди з красним каменем 75 ц. Годинку і 14 подарків шлемо C. O. D. $4.98 і кошна експресу з правом безплатного оглядання і відіслання назад на наш кошт сли не подобають ся. Де нїт експресового офису треба $4.98 післати зъ ордером. Хто пішле гроші з ордером дістане ще кишенковий ніж даром і всї річи оплачені реджістрованою почтою **ОДНА ГОДИНКА ДАРОМ З ПОДАРКАМИ** сли купиш або продаш 6. Пиши чи хочеш женьску чи хлопску годинку. До женьских годинок посилаєм 50 ц. довгий Lorgnette ланцушок вмїсто Дикенса. Пиши днесь заким наш товар буде розпроданий. Адрес ATLAS JEWELRY CO., 67 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER

Excelsior, Pa. 75

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякѣ потрбнѣ рѣчѣ до житя, якъ також можна купити убраня майнерскѣ и звычайнѣ.

Посылае також грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Одна нова дорога и способъ къ правдивому лѣченію людскихъ слабостей.

За послѣднихъ десять лѣтъ докторы неустанно працювали на томъ, чтобъ вынайти такій способъ къ лѣченію такихъ слабостей, которыхъ до теперь лѣкарское знаніе и наука не были въ состояніи ихъ вылѣчити

Каждый одинъ изъ тѣхъ-то докторовъ ину немощь студовалъ, а теперь, коли ихъ такъ долга и трудна праця студованія увѣнчалась успѣхами, сами тѣ лѣкарѣ, — которыи уже 31 лѣтъ дѣлають въ публичности, теперь всѣ споились и заложили одно великое лѣкарское общество подъ назвою:

National Medical Association

(Отпорученное правительствомъ Соедин. Штатовъ),

а тому-то обществу главнымъ предводителемъ и управителемъ есть докторъ Е. Г. Драки (E. G. Drake), главный управитель ньюіоркскихъ и пенсильваньскихъ лѣкарскихъ университетовъ. Есть онъ 65 рочнымъ мужомъ, съ острымъ розумомъ, великой науки а уже 38 лѣтъ працуетъ на полю публичности съ великимъ и удивительнымъ успѣхомъ.

Тутъ помѣщена фотографія его цѣложитной подобѣ доктора Е. Г. Драки, который просвою велику ученность и свои свѣтлыи успѣхи которыи осягнулъ на полю лѣкарства, одноголосно былъ избранъ за глав. лѣкарского управителя повыше спомнутого общества.

NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION имѣетъ на каждую хвороту особного доктора а кто-либо о помощь пишетъ, его слабость есть цѣлымъ обществомъ лѣкарскимъ розбирана подъ предводительствомъ главн. лѣкаря, ибо есть то *неимовѣрнымъ, чтобъ одинъ докторъ въ состояніи былъ всѣ слабости личити.*

Общество тое имѣетъ къ каждой хворотѣ особистого доктора-специалисту. Докторъ Е. Г Драки, который есть главнымъ докторскимъ велителемъ того-то общества, въедно съ цѣлымъ сборомъ лѣкарскимъ обсудятъ недугъ хворого и *дадутъ гварантію на то, что будетъ вылѣченъ.*

Каждый подвалакшій якому ни-будь недугу-хворотѣ можетъ быти певный, что будетъ вылѣченъ. Тотъ хорый, который удасться съ своею хворотою о помочь до насъ, въ наше общество, той платитъ лишь одинъ разъ, а тое не дѣлаетъ разницы, якъ долго онъ хворый и якъ его хворость опастно застарена-занедбава, во най лишь сполягнется на насъ, т. е. на наше общество, а будетъ вылѣченъ-выкурованъ.

На челѣ общества NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION стоитъ той славный лѣкарскій знатокъ, который съ цѣлымъ его лѣкарскимъ сборомъ лѣчитъ кажду хвороту, хотя была бы она якой нибудь назвы и якъ долго застарена—занедбана.

НЕДУГИ КОЖИ (ВЫСЫПКИ) — ПОЧКИ — НЕРКИ — МУЖЕСКИ И ЖЕНСКИ НЕДУГИ
УШИ — ХРЕБЕТЪ И ЛАДВІИ — ВСЯКІИ ДИТЯЧІИ НЕМОЩИ — ТАЙНЫИ НЕМОЩИ — НОСЪ
ГЛИСТЫ — МАТИЦЫ — РАНЫ — НЕРВЫ — ЛЕГКИ — КИЛЫ — ПЕЧУНКИ — ГОСТЕЦЪ
СЕРДЦЕ — КАШЕЛЬ — ЖАЛУДОКЪ — ЗОЛОТА ЖИЛА — ПЕРСИ — ГЛАВА

Тѣ всѣ повыше спомнуты слабости-хвороты въ короткомъ часѣ могутъ быти вылѣчены.

Если чуетесь быти хорыми, то неодкладайте нѣ одного дня, лишь скоро пишѣть на адрессу National Medical Association а о всемъ получите найлучшіи поясненія по русски или по словенски писаны. Одинъ листъ есть достаточно, чтобъ описати Вашу немощь, Вашу хвороту или болѣзни, а на все тое получите въ Вашемъ родномъ языку одповѣдь.

Пишѣть по словенски или по русски.

УРЯДОВЫИ ГОДИНЫ: Въ роботный день предъ полуднемъ отъ 10-ой годины до 1-й, а по полудни отъ 2 до 5. Въ недѣлю и свято отъ 10 до 2.

ЛИСТЫ ТРЕБА АДРЕССОВАТИ.

Dr. E. G. DRAKE, главный лѣкарскій управитель

NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION

34 West 26th Street, NEW YORK.

„О май гали, о байгали, тажь то є друкованый листъ.“

Зашлѣть почтову марку по великій, новый, илюстрованый катальоґъ рускихъ и польскихъ друкуючихъ машинокъ, гармонійокъ, граючихъ и кукаючихъ годинниковъ и иншихъ много до зачудованя интересованыхъ новостей.

Адресуйте листы:

S. KELTONIK,
PUNXUTAWNEY, PA.

502

J. A. QUINN,

Одинокій погребникъ и бальсамовачь въ тыхъ сторонахъ. Мешкаe на **Ridge Str., Lansford, Pa.** Людей, що мешкають въ Nesquehoning, Coaldale, Hauto, Summit Hill и Lansford обслужить чесно, тано и скоро. 1102

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЬ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str. Shamokin, Pa.
Недалеко руской плебаніи.

Добрый вечеръ друже мой!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашь? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашь милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...
— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвычайне!

Выробляе братскй машлѣ, шапки, ôдзнаки, хоругвы, уніформы.
Цѣнникъ и пробкивысылае даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

К. Файферъ,

одинокій славяньскій погребникъ въ Питсбурґу и околици.

Вынаймае возки и повозы на весѣля, хрестины, похороны и т. п. по дуже умѣркованôй цѣнѣ.

Єго офисъ лишь оденъ блакъ вôдъ руской церкви, 806 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôнъ всѣляке мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И по руски, по словеньски,
Пoанґлицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ добрôй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды люцкой ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що єго тре пôдпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакуе,
Бучерня чиста, ажь ся серце радуе.

Справедливе чудо у тôмъ люде е,
Що такъ смачного мяса нѣгде не е;
Другй бучеры дуже жалують,
Що у Югаса всѣ люде купують,

Мы, Руснаки не жалуемо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О тôмъ кожда дитина навѣть добре знае:

Що хто вôдъ Югаса мяса скоштуе,
До смерти не пересмакуе,
Смакъ найлѣпшій вôдъ всього,
Зъѣвбысь й вола цѣлого.

Тожь милй братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучернѣ до Югаса ходѣтъ
Добре, тано, справедливо,
Чисто, смачно и уцтиво!

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ДІЯМЕНТОВЫЙ ЕЛЄКТРИЧНЫЙ ХРЕСТЪ,

званый також хрестомъ Вольта, зôставъ вôдкритый кôлька лѣтъ тому въ Австріи, а задля своихъ великихъ приметъ розповсюднивъ ся скоро въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Скандинавіи и другихъ европейскихъ краяхъ, где нынѣ уважають єго за найсильнѣйше средство противъ ревматизму и другихъ слабостей.

Електричный Діяментовый Хрестъ лѣчить ревматизмъ мускулôвъ и суставôвъ, невралгію, болѣ въ цѣлôмъ тѣлѣ, нервовôсть, нервове ослаблене, безсонницю, пригноблене, гістерію, паралѣжь, трясене, ударъ, епілепсію, та нець св. Віта, пальпітацію, нервовый бôль головы, и всѣ слабости нервового системy. Єго добродѣйный впливъ видно вже по кôлькохъ годинахъ, хотяй часомъ треба на него ждати кôлька день.

Коштуе доляра, при чѣмъ ґарантуе ся, що принесе стôлько корысти, що найлѣпший електричный поясъ, що коштуе 15 або 25 рази тôлько. Нѣхто въ родинѣ хорый чи здоровъ, не повиненъ бути безъ Електричного Хреста, сего найлѣпшого средства противъ слабостямъ. Пришли доляра, а мы пôшлемо тобѣ оплаченый оденъ Електричный Діяментовый Хрестъ або 6 за 5 долярôвъ. Тисячѣ листôвъ вôдъ осôбъ, котрыхъ вылѣчивъ сей Хрестъ, суть достаточнымъ доказомъ єго силы. Ось два зъ нихъ: МалаМъ болѣ черезъ много лѣтъ; теперь єсмь здорова. Діям. Елект. Хрестъ вылѣчивъ мене. Каролѣна М. Пітерсенъ, Riechfield, Utah. Diamond Electric Cross Co., 206 Milwaukee Ave., Chicago. — Пов. Панове: Вже 3 мѣсяцѣ ношу Діямент. Електр. Хрестъ. Даннѣйше мавъ я болѣ въ моихъ плечахъ, такъ що не мôгъ грати на скрипцѣ. Теперь чуюсь зовсѣмъ добре. Зъ поважанемъ. W. Simon, учитель, Schaumburg, Cook Co., Ill. Марець 20, 1900. — New Orleans, La. 28. лютого, 1902. — Пов. Панове: Въ залученю посылаемо Вамъ $5.00 на пять електричныхъ крестôвъ. Тй, котрй мы передше одержали приносять чудесну помôчь. Просимо прислати якъ нейскорше. — СЕСТРЫ БЕНЕДИКТИНКИ. 2824 Douphine str. New Orleans, La.

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72.
306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

25

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, ґорѣвки досконалй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ

Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець

ПЕТРО КУЗМИЧЬ
425 N. Shamokin str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалуе.

Якъ далеко зайшовъ я нынѣ?
Дуже часто пытаешь самъ себе!

Американьскій
„ПЕДОМЕТЕРЪ“
вôдповѣсть тобѣ.

Тои величины.

Чоловѣкъ звычайно навѣть не выображае собѣ, скôлько вôнъ перейде черезъ день, чи то въ своимъ занятю або въ дома.

АМЕРИКАНЬСКІЙ
„ПЕДОМЕТЕРЪ“

мѣряе и записуе кождый твôй крокъ. Вôнъ для чоловѣка ходячого пѣшо есть тымъ, чимъ „Ціклъометеръ“ для біціклісты.

Всѣ граючй въ пилку, турісты, подорожнй а властиво всѣ, котрй ходять пѣшки потрѣбують такого „ПЕДОМЕТРА“: єго можна носити въ кишени, бо єсть такои величины и выглядае подôбно до дамского годинника. До сего часу добрый „ПЕДОМЕТЕРЪ“ коштувавъ не менше якъ $4.00 до $15.00. Нашь може рôвнатись зъ кождымъ, єсть зробленый въ сѣмъ краю и лучшого знайти не можна а цѣна єго лише

оденъ доляръ.

Єго можна уреґулювати вôдповѣдно до кроку чоловѣка и за кождый ручимо. Єсли не можете єго дôстати въ вашôмъ сторѣ, то мы доставимо вамъ оденъ своимъ коштомъ черезъ почту, єсли зашлете намъ одного доляра на адресу:

INTERNATIONAL MERCANTILE EXCHANGE,
LOUISVILLE, KY.

Потрѣбуемо аґентôвъ.

НА КОРОТКІЙ ЧАСЪ!

Цѣна одного участка будетъ лишь $5.00, но послѣ тая цѣна о много повышится.

Теперь есть дана способность каждому, чтобъ могъ свои грошѣ въ безпечное мѣсто вложити.

ЧИ ИМѢЕТЕ 5 ДОЛЯРОВЪ?
Чи хотѣли бы имѣти изъ тѣхъ ПЯТЬ ДОЛЯРОВЪ профиту за 1 мѣсяцъ 10? А ЗА ОДИНЪ ГОДЪ 120 ДОЛЯРОВЪ? А ВЪ ДОЛГШОМЪ ВРЕМЕНИ $1000?

Mr. J. M. Jones, сенаторъ штату Огайо.
Mr. George A. Dienham, предсѣд. удѣловой спôлки „American Palace Car Co.“
Mr. A. B. Nettleton, бывшій помочный финансовый министерь Соединенныхъ Штатовъ.
Mr. Henry Alton, полковникъ и подпредсѣдатель Conso и Louisburg удѣловой желѣзной дороги.
Mr. S. W. Thompson, финанс.-контр. Соед. Штатовъ.
Mr. John J. Mc.Cracken, отъ „American Car и Fondry компаніи въ Wilmington, Delaware.
Mr. Waltor E. Eaton, кассіеръ финанс.-министерства Соедин Штатовъ. — *Они суть зарядцями:*

Columbia Gold Mining Company

(Удѣлова Компанія Золотодайныхъ Колумбія Майнъ).

которая то удѣловая компанія заинтабулована есть съ закладною суммою одинъ міліонъ доляровъ (все подписане удѣльниками), а тіи даютъ способность каждому человѣку чтобъ стался

СОВЛАСТИТЕЛЕМЪ

Золотодайныхъ Колумбіа майнъ, которыи находятся въ CRIPPLE CREEK у, штату Колоредо.

Колумбія Компанія Золотодайныхъ Майнъ находится только на одну милю отъ золотодайныхъ майнъ Викторія, Индепендентъ и Портляндъ, властители которыхъ тисячи а тисячи доляровъ уже заробили на томъ длятого, ибо за низку цѣну покупили себѣ у тѣхъ компаній удѣлы, которыи днесь имѣють вартость на много тисячъ доляровъ

☞ Въ штату Колоредо $1.000.000 чистого доходу было выплачено минувшого року.

Урядное переконаніе посвѣдчаетъ, что въ каждомъ тонѣ руды находится на $411.20 и $448.53 вартости золота, и что Колумбія Компанія Золотодайныхъ Майнъ есть найбогатша и что ей участникамъ той найбольшій доходъ можетъ принести.

Каждый можетъ статись участникомъ и можетъ закупити столько участинъ, сколько лишь хочетъ. Цѣна одного участка есть $5.00, и больше не доплачается. То ничому не мѣшаетъ, гдѣ кто живетъ, чи въ старомъ краю или тутъ; а если пойдетъ до старого краю а не спродасть свою участь, будетъ имѣти доходъ.

☞ **Чи желаете еще больше и лучшого посвѣдчиня?** ☜

Участникарѣ нежелающіи имѣти корысть можуть свои участины и спродати.

Мужи тіи, которыи стоятъ на челѣ той компаніи, занимаютъ тіи найпереднѣйшіи становиска, такъ на полю купечества, якъ и промыслу; они имѣютъ найбольшу довѣру Соединенныхъ Штатовъ. Потому и поставленіе тѣхъ то мужей есть достаточнымъ доказомъ того, что въ якихъ рукахъ тая предпріемція находится.

Цѣна одного участка есть $5.00; ибо есть вартный $5.00, а понеже онъ и $5.00 есть вартный, то нѣтъ сомнѣву, что цѣна ихъ въ короткомъ часѣ въ два—три и четире разъ повышится.

Тутъ поданы суть неопровергательныи факты, которыи каждый самъ признаетъ. Отпоручаніе тое есть добре про каждого а непотребно есть много надъ тѣмъ размышляти, что и якъ имѣетъ зробити. Если имѣете волю статися членомъ удѣловой компаніи тѣхъ выборныхъ золотыхъ майнъ, то мусите купити себѣ *одинъ участокъ за пять доляровъ.* Къ тому послужити можетъ выстрѣжокъ который треба выполнити. При выполнѣню того выстрѣжка мусите зазначити, сколько участинъ хочете себѣ взяти, а еслибъ неимѣли такой карточки, то можете листовно жадати ей, только мусите подати свою полну адресу и сколько участинъ хочете а тотъ листъ зашлійте до: **Columbia Gold Mining Company 1135 Broadway, New York, N. Y.**

☞ *Грошi не мусите посылати впередъ* ☜

COLUMBIA GOLD MINING COMPANY,

1135 Broadway, New York, N. Y.

Дано въ ....

ПОЧТ. ГОСПОДИНЫ: *Нижеподписаный отсимъ заявляю, чтобъ для мене* .... *участинъ* Columbia Gold Mining Company *одну по $5.00 зазначити и на мою адрессу заслати изволили.*

Имя и названско ....
Улиця и число дому ....
Почта ....
Провинція (County) ....
Городъ или плейзъ ....

П. С. Пишить по словенски или по русски а отповѣдь получите.